

Özgürlük için

Direnis

**HALKIN
MÜCADELESİNİ
DURDURAMAYACAKSINIZ!**

- **G. Antep'li devrimciler,
G. Antep katliamını anlatıyor**
- **Halkın Sesi ve Aydınlık
dergilerinin eleştirisi**
- **Mao Zedung'un yeğeni ile
yaptığı üç konuşma**

ŞAHİN GİBİ

Adına destanlar yazılmış Antep'in.
Destanlar ki,
Zafer naralarından
Silah seslerinden...
Karayılanlar
Şahinler yücelmiş günümüze
Halkın türkülerinden.
Ve canına okuduğundan bu yana
Fransız sömürgecilerinin
Gökyüzü hep mavilerle gülmüştür Antep'in.

Gel gör ki, yıllar sonra bu gün
Bir sessizlik sarmış yöreyi
Bir kara haber...
Bu gün dokuz Haziran 1976.
Bu gün
Kan sıçradı Antep göklerine.
Bir haber, kara haber.
Antep gökleri küskün
Bu gün kızıla boyandı maviler.

Kurşun ağzında üç dal yiğit.
Silaha sarılan elleri
Henüz değmemiş bir kadın eline.
Gençliğine doymamış üç güvercin.
Destanlara yaraşır ölümleri.
Tank namlularından çıkan mermiler
Mermiler, faşist mermiler
Yaşatsınlar diye egemen beylerini
Yavru güvercinlerin
Paramparça ettiler gövdelerini.

Bir haber, kara haber
Duyun ey yiğit Antepliler!
Ölenler
Hepsi de birer Şahin'diler
Köprü başlarında.
Hepsi de Şahin gibi vuruldular
Yirmi yaşlarında.

Onlar vurulduktan sonra
Duyun Antepliler
Çok sözler edildi haklarında.
Kurtlar «anarşist» dediler.
Kuzu görünen kurtlar da susmadılar.
Açtılar devrimci geçinen ağızlarını
Hem de hiç utanmadan
Goşist dediler.

Ama gözleri pek olur Anteplilerin.
İyi bilirler ölenleri.
Bilirler ki,
Ölenler
Hepsi de birer Şahindiler.
Köprü başlarında.
Hepsi de Şahin gibi vuruldular
Yirmi yaşlarında.
Ve Şahin gibi yaşayacak hepsi
Antep'in yiğit destanlarında.

ADNAN YÜCEL

DİRENİŞ — Aylık Dergi — Sahibi : Ali Eralp — Sorumlu Yazı İşleri Müdürü : Er-
can Kanar — Yönetim Yeri : Divanyolu, Hocarüstem Sokağı 7/12 Cağaloğlu/İs-
tanbul — ABONE ŞARTLARI : Yıllık 50, altı aylık 30 TL. Yurt dışı iki katı — İlân
Şartları : Tam sayfa 1000, yarım sayfa 500, çeyrek sayfa 250 TL. — Kitapçılara
ve Bayilere GENEL DAĞITIM : DİRENİŞ, Ege : Orhan Özışman — Dizgi ve
Baskı : Murat Matbaacılık Koll. Şti. Tel : 27 45 71 — **YAZIŞMA VE HAVALE**
ADRESİ : Ali Eralp, P.K. 1043 Sirkeci — İstanbul — Posta Çekli Hesap No: 99309

HALKIN MÜCADELESİNİ DURDURAMAYACAKSINIZ !

Sömürenlerle sömürülenlerin, ezenlerle ezilenlerin bulunduğu ülkelerde, sömürülenler ve ezilenler sürekli hakim sınıflara karşı mücadele etmiş ve haklarını almaya çalışmışlardır. Hakim sınıflar, bu sömürüye ve zulme karşı çıkışı, hak almayı koydukları kanunlar çerçevesinde «bozgunculuk», «bölücülük», «mel'unluk», «vatan hainliği», «anarşi» olarak suçlamışlardır.

Burada akla şöyle bir soru geliyor: Acaba hakim sınıflar koydukları bu kanunlara, yani kendi hukuklarına ne kadar bağlı kalıyorlar? Bu soruya maddi şartların incelenmesiyle cevap verilebilir. Buna göre, eğer bir ülkede ekonomik kriz derinleşmemişse, yani hayat pahalılığı v.b. şeyler emekçilerin yaşama şartlarına göre en yüksek seviyeye ulaşmamışsa böyle dönemlerde hakim sınıflar mevcut güçleriyle kendi koydukları kanunları uygulamaya çalışırlar. Ama ekonomik ve politik kriz derinleşmeye başlamışsa, emekçilerin nefreti varolan düzene karşı yüksek bir noktaya varmışsa, işte bu anda hakim sınıflar kendi hukuklarını birer birer çiğnemeye ve kutsal saydığı kurumlara saldırıya geçer. **Hakim sınıflar diktatörlüğünün kendi hukukunu çiğnediği an, faşist diktatörlüğün adımının atıldığı andır.** Artık dış-dış mücadele başlamıştır.

Son yıllarda ülkemizde ortaya çıkan durum bu gerçeği doğrulamaktadır. Özellikle 12 Mart döneminde ve son aylarda hakim sınıflar, halkın yükselen mücadelesi ve ekonomik bunalım karşısında aynı yolu izlemektedir. Hakim sınıfların faşist çeteleri halka saldırmakta ve onun mücadelesini engellemeye çalışmaktadır.

Bilindiği gibi, geçtiğimiz aylar içerisinde devrimcilerle hakim sınıfların baskı araçları arasında üç önemli olay meydana geldi; bunlar sırasıyla, Zeytinburnu, Malatya ve Gaziantep olaylarıdır.

Gaziantep'in yoksullar, emekçiler semti Düztepe'de, hakim sınıfların aygıtı ve mevcut düzenin koruyucusu -devlet bütün güçleriyle (yüzlerce polisi, yüzlerce MİT mensubu, binlerce jandarmasıyla) 8 ve 9 Haziran günlerinde atom bombası haric tüm silâhları kullanarak ve çok önceden verilmiş peşin hakim sınıf yargısıyla iki işçi sınıfı devrimcilerini katletti, imha etti. Burjuvazinin sigortası güçler, sınıfsal kin naralarıyla; tanklarıyla, toplarıyla, tahrip kalıplarıyla, el bombalarıyla tek suçları işçi sınıfına ve onun ideolojisine bağlı kalmak olan iki devrimciye bir infaz müfrezesi niteliği ile saldırdıkça saldırdı. Bu, kendi burjuva hukukunu çiğneyen aygıtın, işçi sınıfı devrimcilerine karşı bir infaz müfrezesi haline geliyordu. Bu, hakim sınıflar yararına mevcut düzenin devam ettirilmesi için, silâh gücüne dayandırılışının pratik bir görüntüsüydü. Bu, faşist

diktatörlük adımlarının ırileştiğinin açıkça ispatıydı. Ve egemenler iki devrimcinin katliyle doymadılar. Genel olarak Antep halkı, özel olarak da Düztepe halkı üzerinde militarizmin akla gelir tüm uygulamalarını yaptılar. Yüzlerce ev aradılar. Evlerinde günlük gazete dahi bulduklarını karakollarda işkence yapmaya götürdüler. 100'ün üstünde emekçiyi çeşitli sudan bahanelerle gözaltına aldılar. Akla gelebilecek her türlü işkenceyi uyguladılar. Bunun için özel işkence ekipleri getirttiler. Binlerce insana coplarla, silâhlarla saldırdılar. Olay sırasında üzgün, düşünceli ve ileriye dönük kim varsa tutukladılar. 8 Hazirandan itibaren halen devam etmekte olan kara bir terör çemberi kurdular. Halkı etkileyebilmek, zihinlerine karşı -devrimci düşünceleri sokabilmek, onları yanıltmak ve şaşırtmak için yalan -dolan dolu propagandalarını da ihmal etmediler. İki işçi sınıfı devrimcisinin halka ters düşürebilmek için onların kaçakçı olduğu, kız kaçırdığı yalanlarını yaydılar. Çünkü onlar, yığınların, kitle fedalarına sahip çıkmasından öcünden korkar gibi korkuyorlardı. Biliyorlardı ki kitleler işin iç yüzünü kavarsa, yerle gök birleşse hiç bir güç onları durduramaz, geriletemez.

İki işçi sınıfı devrimcisi hakim sınıfların niteliğini gayet iyi biliyorlardı. Niteliği doğru teşhis onları kararlılığın, inancın doruğuna ulaştırmıştı. 26 saat direndiler. Onlar yoksul aile çocukları olan erkekleri de sık sık uyardılar. Davalarının yoksulların ortak davası olduğunu haykırdılar. Son nefeslerinde dahi inanclarını dile getirdiler.

Nurl Pazarbaşı mahallesinde, Antep fabrikalarında çalışan binlerce işçi, kimi zaman işsiz Antep'e göçmüş yoksul topraksız köylüler, İlhan'ı ve Mehmet'i çok iyi tanıyorlardı. Antep'li İlhan'ın gerçek adını şimdi öğrendiler. İlhan, iki yıl önce devrimci mücadelesinde hakim sınıflarca idam tehdidi ile aranmaya başlanınca doğru Antep'e gitmişti. Bütün zamanını işçiler ve yoksul köylüler arasında devrimci çalışma yapmakla dolduruyordu. O, ya bir işçi evindeydi, ya bir işçi kahvesinde. O, grevdeydi, mitingdeydi. Bildiri yazıyor, bildiri dağıtıyordu.

İlhan, bunca iş arasında sürekli okuyan, bilgili bir devrimciydi. Halk yığınlarına sonsuz bir bağlılığı vardı. Maceracı, bireyci mücadele yöntemlerinden nefret eden gerçek bir devrimciydi. Kitlelerle devrim yolunda ilerletmeye azimli proleter devrimcilerden biriydi İlhan.

Mehmet, hayatı boyunca ilğine kadar sömürülmüş bilinçli bir işçiydi. Bütün hayatı yoksulluk içinde geçmiş olan Mehmet, devrimcilerle ilk karşılaşmasından sonra kısa bir sürede devrimci saflara katıldı. Çok hızlı gelişti. İleri görüşlü, bilgili, ça-

İlhan, fedakâr, örnek bir devrimci oldu. Bir fabrikadan diğerine mücadeleyi taşıdı durdu.

İşçiler ve öğrencilerle beraber, devrimci şarhlarla doldurarak bir mücadele bayrağı haline getirdikleri Antep duvarları İlhan ve Mehmet'i çok iyi anlatan birer belgedir.

İlhan ve Mehmet, hakim sınıflar korosuna katılan işçi sınıfı düşmanı revizyonistlerin, hainlerin iddia ettikleri gibi, birer «anarşist», «goşist», «maceracı» mıydı?

İlhan ve Mehmet, saldırıya uğramış iki devrimci olarak direnmişlerdir. Olay bu şekilde ortaya çıkmıştır. Olayın bu niteliği gözardı edilerek yapılacak her türlü değerlendirme zararlı sonuçlara götürecektir.

Onlar, bütün zamanlarını kitlelerin devrimci mücadeleye kazanılmasına hasreden iki devrimci olarak yaşadılar. Saldırıya uğradıklarında direndiler. «Bireyci terör», «anarşi» hazırlıkları olamazdı. Çünkü onlar, kitleleri kazanmaksızın yürütülecek «silâhlı eylemlerin» halkın mücadelesini ilerletemeyeceğini çok iyi bilen proleter devrimcilerdi. Onlar, proleter devrimci tavrın, «düello» anlayışını da reddettiğini çok iyi kavramış iki devrimciydi. Onlar, Ortaçağ kalıntısı «şövalye atılganlığı», anlayışına yabancı, gerçek devrimci cesarete sahiptiler.

Onlar, her şart altında, mücadelenin her evresinde, biçiminde; işkencede, hapiste, her yerde baş eğmeden, yılmadan mücadeleyi esas alan devrimcilerdi. Onlar, bir an bile umutsuzluğa kapılacak, bir an bile yenilgiyi düşünebilecek, bir an bile intiharı akıllarından geçirebilecek kişiler değillerdi. İntihar, umutsuzluk proletaryaya yabancı eğilimlerdir. Çöken sınıfların karakterine uygundur. İlhan ve Mehmet, geleceğin yaratıcısı proletaryanın evlâtlarıdır.

Gaziantep direnişi, proleter devrimci bir direnişti. Göklere saldırıya geçen Paris Komünarlarının korkusuzluğu ile yaratılmış bir devrimci destandır. İlhan ve Mehmet, faşist MC iktidarının, devrimci mücadeleye, devrimci arkadaşlarına doğru vahşî bir saldırıyı vücutlarını siper ederek, hayatlarını vererek püskürttüler.

Devrimciler bu olaydan bir çok dersler ve tecrübeler edindi.

Bunun sonucunda şu gerçek bir kez daha ispatlandı ki: Hakim sınıfların aygıtı kendi kanunlarını, kendi hukukunu yeri geldiği zaman açıkça çiğnemekte ve infaz ve katliam silâhları, kitleler üzerinde kara terör aleti olarak kullanılmaktadır. Bunun sayısız örneklerini daha önce de çok yaşadık halkımız. Hakim sınıflar 12 Mart dönemi başta olmak üzere devrimcileri yargılarken onları «Anayasayı ihlâl» suçuyla itham ediyorlardı. Ama esasında kendi koydukları kanunları çiğneyen bizzat yine kendileriydi. Anayasa'nın 14.cü maddesinde «klimeseye eziyet ve işkence yapılamaz» denirken, 1971'

den beri MİT ve kontr-gerilla işkencehanelerini devrimcilerin kanlarıyla sulayanlar yine kendileriydi. Hakim sınıfların aygıtı, her zaman devrimcileri öldürmeyi planlar şekilde ateş açmış ve bu davranışlarını sonuna kadar da sürdürmüşlerdir.

Hakim sınıfların bu saldırısı genel olarak halka ve özel olarak da anti-revizyonist devrim cephesine saldırdır. Sistematiği ve planlı bir imha hareketinin girişimleridir. Günlerdir burjuva gazetelerinde anti-revizyonist devrimci güçlere karşı yapılacak bir «imha harekâtına» karşı kitleleri önceden hazırlamak (şartlandırmak) için sahte kaynaklara dayalı yayınlar yapılmış, adeta anti-revizyonist devrimcilere saldırı katliamlarının sübjektif şartları hazırlanmıştı.

Her zaman olduğu gibi, bu olaydan sonra da her türden revizyonistler yine devrim ve devrim düşmanı ağızlarını açtılar ve sığındıkları fildişi kuleler içerisinden halk yolunda ölen devrimcilere küfürler yağdırdılar. Onları «goşist»likle, «anarşist»likle, «maceracılık»la suçladılar. Bunlara göre parlamentarizmi ve Kruşçef-Brejnev modern revizyonizmini savunmayan herkes maceracıdır, goşisttir. Savunma halinde olsalar da, faşist saldırılara karşı direnişin en yiğit örneklerini verseler de. Siz de bilin ki baylar, işçi sınıfı devrimcileri faşizme karşı pasif savunmanın değil, aktif savunmanın temsilcileridir.

Üzerinde durulması gereken noktalardan birisi de olayı küçük burjuva radikallerinin ve reformistlerinin değerlendiriş tarzıdır. Bu baylara göre de devrimciler tertibe alet olmuş, oyuna gelmişlerdir. Onlara sormak gerekir: Daha ne zaman, savunma halinde olanla saldırı halinde olanı birbirinden ayıracaksınız? Daha ne zaman devletin sınıflar arasında hakem rolü oynayamayacağını anlayacaksınız?

Yine bu olay sonucunda görüldü ki, revizyonistler sosyal faşist yüzlerini her durumda göstererek, faşizmin yedeğine düşmeyi kendilerine meslek edinmişlerdir. Faşizm devrimcileri katlederken, bizim tatlı su devrimcileri revizyonist baylar da demokratik kuruluşlarda anti-revizyonistleri sahte gerekçelerle, ikiye bölme nedenlerle ihraç ve HALKIN KURTULUŞU, MİLİTAN GENÇLİK, DİRENİŞ gibi anti-revizyonist yayın organlarını tahribatla gidiyorlardı. Gerekçeleri «aman uslu duralım, faşizm saldırmayın!» Bu kişilerin istedikleri aslında varolan düzenin olduğu gibi kalması ya da biraz «özgürlükçü demokrasi» ile süslenmesidir. Çünkü onlar ancak bu düzen olduğu gibi kalırsa «halkın mücadelesini demokratik düzeyde tutmak gibi» palavralarla saptırabilirler. Ve patlayan ilk tüfek sesi ile de hakim sınıfların safında devrimcilere saldırırlar. İşte revizyonizmin ve revizyonistlerin iç yüzü budur.

(Devamı 28. Sayfada)

G.Antep'li devrimciler, G.Antep katliamını anlatıyor

Bir haftadır TRT ve basın «Gaziantep Olayı» ile ilgili olarak sürekli yayın yapıyor.

Halk düşmanları, bütün imkânlarıyla, halkın, devrimcilerin mücadelesine kara çalmaya, geniş halk yığınlarını, ilericileri, demokratları yanıltmaya çalışıyor. Faşist MC iktidarı, «Gaziantep Olayı»nı çarpıtarak, devrimcileri bütün ilericilerden, dost olabileceği herkesten tecrit etmeye çalışıyor.

Bu nedenle, «Gaziantep Olayı»nı yaşamış, Gaziantep'li devrimciler olarak, halkımıza gerçekleri açıklamayı, halk düşmanlarının yalanlarını açığa çıkararak, hesaplarını bozmayı bir görev sayıyoruz.

«GAZİANTEP OLAYI» nedir? Bir «sabotaj» sırasında, bir «banka soygunu» sırasında mı oluşmuştur? Yoksa böyle bir «eylem» girişilmek üzere iken mi?

TRT ve basın, olayı, «eylem» hazırlığı içinde olanların «silâh deposu»na yapılan baskın şeklinde işledi.

Bizler, yalın bir dille, herşeyi açık olarak kısaca anlatacağız. Böylece MC iktidarının yalanları berrak bir şekilde ortaya çıkacaktır. Gerçekler, halk düşmanlarının çok bilinen karakterini bir kez daha belirlemeye yardımcı olmanın, aynı safta, aynı koroda saldıran sahte devrimcilerin, sahte demokratların da maskesinin düşmesine yarayacaktır. Aynı zamanda yalanlardan etkilenen dürüst insanların da, doğruları görerek tavırlarını gözden geçirmeleri, halk düşmanlarının deyimi ile «olay»a yaklaşmaktan kurtulmalarını da sağlayacaktır.

1 — BASKIN YAPILAN EV

BİR «SİLÂH DEPOSU» MUYDU?

«Silâh deposu» büyük bir uydurmadan başka bir şey değildir. Bizzat, resmî görevlilerin açıkladığı bilgi ve fotoğraflardan net bir şekilde ortada olduğu gibi evde bulunan silâhlar şunlardır:

- a) Bir tüfek
- b) Üç makinalı tabanca
- c) İki tabanca
- d) Bu silâhların 400 - 500 kadar mermisi.

Silâhın bu kadar bol ve açık olarak faşist yurtlarında, parti binalarında bulunduğu bir ülkede, bu kadar bir silâhın sözü bile olabilir mi?

Açık ve gerçek silâh depoları gözler önünde iken, olay konusu evi silâh deposu olarak nitelemek gerçeklerle alay etmek olmaz mı?

Gerçek silâh depoları ortada iken, Antep'te tanklarla girişilen saldırının gösterilen gerekçelerinin kaba bir yalan olduğu açık bir gerçek değil midir?

2 — OLAY KONUSU EV, RESMÎ

GÖREVLİLERİN GÖSTERDİĞİ GİBİ

ESRARENGİZ, MÜTHİŞ BİR ÜS MÜDÜR?

HAYIR! Ev, Antep'in yoksul mahallelerinden bi-

rinde benzeri binlerce yoksul evlerinden biridir. Bodrumlu, biriketten yapılmış tek katlı bir evdir.

Evin altında «mağara» olduğu, çevre evlerle dehlizlerle bağlı olduğu, MC iktidarının olaya vermek istediği, «esrarengiz» havaya hizmet etmesi için uydurulmuştur.

3 — ORDU VE POLİS KUVVETLERİNİN, KARA KUVVETLERİ KOMUTANI YÖNETİMİNDE YÜRÜTTÜKLERİ SALDIRI, İKİ DEVRİMCİYİ YOKETMEK İÇİN YAPILDI!

Resmî görevlilerin evde bulunan kişiler ve çatışma hakkında açıkladıkları gerçeklere aykırıdır.

Açıklandığı gibi olayda «5 silâhlı kişinin» değil, iki devrimcinin direnişi söz konusudur.

Ev, 30 polis tarafından sarıldığında içerde 4 kişi bulunmaktaydı. Yetmiş yaşlarında bir kadın ve 3 devrimci.

Polisler, kapıyı çaldığında, kapıyı açan devrimci silâhsızdı. Polislerden mahkemenin «arama kararı»nı göstermelerini istedi. Polislerin cevabı, kapıyı açan devrimciye topluca saldırmak oldu. Üstüne atıldılar, yakalayıp etkisizleştirmeyi başardılar.

Bu saldırı karşısında geriye kalan iki devrimci direnişe geçti ve direniş sürdü. Yerli gericilerin tankına, tüfeğine karşı direnen yalnızca iki devrimciydi: İLHAN ve MEHMET.

4 — ORDU VE POLİS KUVVETLERİYLE İKİ DEVRİMCİNİN ARASINDAKİ ÇATIŞMA GERÇEKTE ŞÖYLE OLDU:

Polisler evi sarıp, kapıyı açan devrimciyi yakalayarak, içeriye ani dalmak istemeleri üzerine iki devrimci karşı koydu. Çatışma başladı. Polis geri çekildi. Hemen gelen takviye kuvvetleri ile birlikte ev sarıldı.

Polisler, bir yandan iki devrimciye «teslim olun» diye bağıırken, bir yandan da yağmur gibi kurşun yağdırıyorlardı.

Zırhlı tugay birlikleri de bir yandan çatışmada yerlerini almaya başladı. Devlet kuvvetleri, evi iç içe sayısız çember içine almak için yoğun bir çabaya girişti. Evin etrafındaki ilk çemberi gittikçe daraltıyorlardı.

İki devrimci, ön saflara sürülen erleri vurma için, azamî dikkati gösteriyor, bir taraftan da durmadan haykırıyorlardı: «SUBAYLAR, POLİSLER, ASKERLERİ ÖNE SÜRMEYİN!..» Ama onlar geriye çekilirken, askerleri silâh zoruyla ileri sürüyorlardı. Kurşun atmak istemeyen askerleri subaylar hemen saf dışı ediyorlardı.

Çevrede biriken halk yığınları önce sessiz bir nefret çemberiyle ordu ve polis kuvvetlerinin katliamını seyretmeye başladı. Giderek sessizlik bo-

zuldu. Bir nefret uğultusu yayılmaya başladı, Antep sokaklarında. Sonra yer yer «halkın evlâtlarını kıranlar kırılsın», «kahrolsun faşistler» haykırıları yükseldi. Subaylar paniklediler. Halkı tehdit, dayakla bazı kişileri yakalayıp götürmek, sindirmek istediler.

Hükümet kuvvetleri çemberi iyice daralttı. Eve girmeye hazırlanıyorlardı. Birdenbire kapıda İlhan gözüktü. Elinde makinalı tabancası ile dışarı fırlamıştı. Eve girmeye hazırlanan askerler ve arkalarındaki bir kısım polis, İlhan'ın bu cesareti karşısında şaşkına dönmüştü. Kimi silâhını atarak, kimi diğerlerini ezerek kaçışmaya başladılar. İlhan parmağını tetiğe götürse bir anda 10'unu -20'sini yere sermesi işten bile değildi. Ama o henüz siyasî gerçekleri kavramamış bu işçi köylü çocuklarına kıyamadı. Nerede ise içiçe çemberlerle bütün Antep çemberlenmeye çalışılırken İlhan kurtulamazdı. Ağır makinalı silâhların yayılım ateşi İlhan'ı buldu. İlhan taze bir dal gibi sallandı. Elinde silâhı, kanyla suladığı Antep toprağına düştü...

İlhan Emre'nin ölümünden sonra işçi Mehmet Uğur tek başma kaldı.

Kara kuvvetleri komutanı, Vali, Emniyet Müdürü yönetiminde binlerce ordu ve polis kuvveti işçi Mehmet'i susturabilmek için seferber oldu.

Ağır makinalı tüfeklerle, el bombaları ve tahrip kalıpları ile ortalık bir savaş meydanına dönmüştü. Mehmet, durmadan haykırıyordu: «FAŞİZME ÖLÜM, HALKA HÜRRİYET», «HERKESE İŞ, KÖYLÜYE TOPRAK», «KAHROLSUN AĞALIK», «YAŞASIN KÜRT MİLLETİNİN ÖZGÜRLÜĞÜ», «NE AMERİKA NE RUSYA, BAĞIMSIZ TÜRKİYE!...»

Saatler ilerledikçe, çevrede biriken halkın sayısı artıyordu. Vahşet halkın saflarındaki nefreti biliyordu. Artık güçlü bir şekilde yükseliyordu sesler: «Dökülen kan yerde kalmaz/Soracağız hesabını...»

Devlet kuvvetleri halkın üzerine gidiyor, dövüyor, tutukluyordu. Ama susturamıyorlardı halkı. Birden iplik fabrikası işçisi Mustafa Değer öne atıldı. Sınıfına karşı girilen bu zulme daha fazla dayanamamıştı. Askerleri devrimci işçiye ateş etmemeye çağırdı. Bu yiğit ses askerlerin saflarında dalga dalga yayılırken faşist kurşunlar, Mustafa'yı da düşürdü canı ciğeri gibi sevdiği Antep toprağına.

Sokaklar kum gibi polis, asker doluydu. Ama bu terör halkın bir yerde sussa bir yerde ses vermesine engel olamıyordu. Çılgınlaştılar, halkın üzerine ateş açtılar. Bir başka işçi, Ali Gün de faşist kurşunlarıyla canından olmuştu.

Askerler iyice huzursuzluk duymaya başlamışlardı. Subaylar denetim sağlayamıyordu. Bu sırada bir asker öldü. Hükümet, bu askerlin ölümünün işçi Mehmet'in kurşunuyla olduğunu söylüyordu. Antep'liiler arasında ise çok yaygın bir söylenti vardı.

«Ölen askerlin devlet kuvvetlerinin kurşunları ile öldüğü üzerine.»

Bütün silâhları ve vahşetleri ile saldırdılar. Civar bütün evlerle birlikte Mehmet'in de evini yakıp yıkmayı başardılar. Mehmet'i susturdular.

Bir ağıt yükseldi Antep'in Pazarbaşı mahallesinden. Ağıdı ağıtlar izledi. Yayıldı Antep ovasına...

DENİZ GEZMİŞ ADI TİCARİ AMACA ALET EDİLMEMELİDİR

Atilla Keskin «kamuoyuna ve devrimciler» bir açıklama yaparak «Deniz Gezmiş adının ticarî amaçlarla kullanılmasının sonu alınmaz bir yozlaşmayı da birliğinde getireceğini» söylemiştir. Dergimiz Atilla Keskin arkadaşın bu görüşlerine tamamen katılmaktadır. Keskin'in açıklaması aynen şöyledir:

«Devrimci mücadeleye olan inançları ve düşünceleri uğrunda ödün vermeksizin, kararlılıkla yaşamış; son anlarına dek kararlılıklarını kanıtlamış olan Deniz Gezmiş, Yusuf Arslan ve Hüseyin İnan'ın anılarının ticarî amaçlarla örseleneceği kuşku-ları, son günlerde yayınlanan "Deniz Gezmiş Anlatıyor" isimli kitapla haklılık kazanmıştır.

İdam edilen üç gencin Türkiye tarihi içindeki mirasları, elbetti ki bütün devrimcilerindir. Ne var ki, o mirasın devrimci amaçlar dışında kullanılması, sonu alınmaz bir yozlaşmaya dönüşür.

Cezaevinde Deniz ve Yusuf'la olan birkaç saatlik birlikteliğini (anılarının çok üstünde bir boyutla) kitap olarak yayımlayan Erdal Öz'ün, ilânlarda sürekli olarak «gelirini Türkiye Yazarlar Sendikasına bıraktığını» açıklayıp, kitabın arka kapak yazısında sadece birinci basımın bırakıldığını söylemesi, işin içinde ticarî hesaplar döndüğü kuşku-larını doğurmuştur.

Bütün devrimcilerin tüm ayrıntılarıyla bildiği, devrimci dergi ve yayınlarda, gerçekliği bütün açıklığıyla yer alan anıların, "Deniz Gezmiş Anlatıyor" isimli kitapta boşluklarla geçiştirilmiş oluşu ise, devrimci yazarlık onuru ile bağdaştırılamaz. Bilindiği gibi halktan gizlenen gerçeklerin, halka açıklanması amacıyla ölümlerinin 4.üncü yılında aileler, avukatları ve en yakın arkadaşlarının ortak çabası ile "Darağacında Üç Fidan" isimli bir röportaj hazırlanmış ve bu, avukatların yazılarıyla birlikte, bir günlük gazetede yayınlanmıştı. Vardıysa eğer, Erdal Öz'ün de Deniz'lerle ilgili anılarını kamuoyuna bir toplumcu yazara yaraşır biçimleri içinde yansıtmaması gerekirdi. Oysa Erdal Öz, "Deniz Gezmiş Anlatıyor" isimli kitabın içeriği, sunuluş biçimi ve sonuçlarıyla, bunu kendine bir ölçü olarak almıştır.

Bu nedenlerle kamuoyuna ve devrimciler» bu açıklamayı yapmayı bir görev sayıyoruz.»

BİR DOĞMATİZM VE SAĞ SAPMA ÇİZGİSİ : Halkın Sesi ve Aydınlık

ERCAN KANAR

İçinde bulunduğumuz dönemde pratiğin gelişimi ve karmaşıklığı, bazı sorunları her zamankinden daha fazla titizlik gösterilmesi gereken canalcı sorunlar haline getirmiş ve artık önümüze temel sorunlarda sapma gölgeleri düşüren yanlış eğilimlerin teşhirini, açık seçik, her türlü doğmatizmin karşısında tavır alışı ihmal edilemez bir görev olarak vermiştir. «Baş düşmanı» koyuş, iki süper devlete karşı mücadele anlayışlarında, faşizme karşı mücadele anlayışlarında, CHP karşısındaki tavır ve tahlillerinde, AET emperyalizmi karşısındaki tavır ve tahlillerinde, devrimin yönlerini tespit meselesinde, devrimde sınıfların mevzilenmesiyle ilgili değerlendirmelerinde, sosyo-ekonomik yapı tahlillerinde, siyasî mücadele ve devrim anlayışlarında «Aydınlik» ve «Halkın Sesi» çevresinin oluşturdukları çizginin genellikle sağ sapma teşkil eden yönlerini teşhir etmek bugün zaruret haline gelmiştir. Bu yazıda yukardaki konuların bazılarını incelemeye çalışacağız.

Önce hemen belirtelim ki, kavram kargaşalığının epey yoğun olduğu bugünkü ortamda, «neyin ne olduğu»na doğru yaklaşabilmek için «doğmatik»lerin niteliği üzerinde kısaca durmakta yarar var.

Doğmatikler en başta **çelişkinin özgüllüğü** sorununda kendilerini ele verirler. Bir yandan çelişkinin evrenselliğini ve çeşitli şeylerin ortak niteliklerini öğrenmeden önce, çelişkilerin özelliklerini ve tek tek şeylerin özel niteliklerini incelemek gerektiğini kavrayamazlar. Öte yandan bazı şeylerin ortak niteliklerini öğrendikten sonra henüz iyice incelenmeyen ya da yeni ortaya çıkan somut şeyleri incelemeye devam etme zorunluluğunu anlamazlar. Genel doğruların boşluktan çıkıp geldiğini sanırlar ve doğruları halkın kavrayamayacağı boş formüller haline getirirler. Ve bu durumlarıyla onlar, insanı doğrulara ulaştıracak normal yolu ya büsbütün inkâr ederler ya da başaşağı çevirirler. Üstelik bunlar, özelden genele, genelden özele doğru iki öğrenme yolu arasındaki iç bağlantıyı da anlayamazlar. Her yerde hiç değişmeden kullanılabileceğini sandıkları tek bir formül kabul ederler. Bu usul devrime yalnız başarısızlıklar getirir ya da pekâla doğru yolunda yürüyebilecek işleri karmakarışık bir duruma sokar. Doğmacı ve görgücülerin şeylere bakış yolları, öznel, tekyanlı ve üstünkörüdür.

Oysa Marksizimde en önemli şey; Marksizmin yaşayan ruhu, somut şartların somut tahlilidir. Bir çelişkinin her yönünün özelliklerini anlamak gerekir. Lenin diyor ki, «Bir şeyi bilmek için, bütün yanlarını, bütün bağlantılarını ve ara bağlantılarını iyice kavramamız, incelememiz gerekir. Bunu tam

olarak asla başaramıyacaksak da çok yanlışlık, yanlışlıklara ve katılığa karşı en iyi güvencedir.» (Lenin 1921, Bütün Eserleri).

Şeyler içindeki çelişkilerin yasasını inceleyen, ilkin çelişkinin evrenselliği sonra da daha büyük bir özenle çelişkinin özgüllüğü ele alınmalı ve sonunda da yeniden çelişkinin evrenselliğine dönülmelidir. Basit ya da karmaşık hareketlerde olsun, nesnel ya da ideolojik olaylarda olsun çelişki evrensel olarak bütün süreçlerde vardır. Gelişmenin iç nedenlerle değil dış nedenlerle olduğu, çelişkinin sürecin başında çıkmadığı, ancak gelişmenin belirli bir aşamasında ortaya çıktığı görüşü anti-marksist, mekanist, Deborinci görüşlerdir. Çelişki bütün şeylerin gelişme sürecinde vardır ve her şeyin gelişme sürecinde baştan sona kadar devam eder. Bu, çelişkinin evrenselliği ve mutlaklığıdır. Çelişkinin özgüllüğü ve nisbiliğine gelince; çelişkinin özgüllüğünü incelemekten bir şeyi öteki şeylerden ayıran özel niteliği saptayamayız ve şeylerin gelişmesinin özel nedenini ya da özel temelini bulamayız. Çelişkilerin özgüllüğünü tam olarak açıklamak, şeylerin gelişme sürecindeki iç bağlarını yani şeylerin gelişme sürecinin niteliğini ortaya çıkarmak için, süreçteki çelişkinin her aşamasının özelliğini aydınlatmamız gerekir. Aksi halde sürecin niteliğini açıklamak imkânsızlaşır. Bir şeyin bütün gelişme sürecindeki karşıtların hareketinde sadece içbağların özel görünüşlerini ve çeşitli aşamalardaki şartları değil, gelişme sürecindeki her aşamanın özelliklerini de görmek gerekir. **Somut tahlil dışında** her hangi bir çelişkinin özgül tabiatı üzerine bilgi edinme imkânı yoktur.

Şeyler alanının genişliği ile bunların gelişmelerinin sınırlı olması nedeniyle bir durumda evrensel ve genel olan diğer bir durumda özgül hale gelebilir. Öte yandan bir durumda özgül olan, bir başka durumda evrensel olabilir. Özgül evrensele bağlı olduğundan sadece çelişkinin özgüllüğü değil, çelişkinin evrenselliği de her şeyin içinde vardır. Ve dolayısıyla evrensellik de özgüllüğün içinde vardır. Çelişkinin evrenselliği ile özgüllüğü arasındaki ilişki, çelişkinin ortak niteliği ile tek ve ayrı niteliği arasındaki ilişkinin aynıdır. Ortak nitelik, tek ve ayrı nitelik, mutlaklık ve bağıntılık ilkesi şeylerdeki çatışma sorununun özüdür. Bunu anlamamak diyalektiği inkâr demektir.

Ustaların özenle üzerinde durdukları bu evrensel doğruları neden tekrarladık? Sözü, dünyadaki genel durum değerlendirmesiyle, Türkiye'deki duruma, çelişkiler meselesine ve bu arada yerli doğmatik ve ezbercilerin saptırmasına getireceğiz.

Bugün dünyada «durum» değerlendirmesinde Marksist - Leninistlerle, revizyonistler arasında kesin ayrılıklar vardır. Marksist - Leninistlere göre içinde yaşadığımız çağ emperyalizm ve proleter devrimleri çağıdır ve dünyada gelişmeyi tayin eden dört temel çelişme vardır. Bunlar:

a — Ezilen halklarla, emperyalizm ve sosyal-emperyalizm arasındaki çelişme,

b — Kapitalist ve revizyonist ülkelerdeki proletarya ile burjuvazi arasındaki çelişme,

c — Emperyalist devletlerle sosyal emperyalist devlet ve emperyalist devletlerin kendi aralarındaki çelişme ve çeşitli tekelleci kapitalist gruplar arasındaki çelişme,

d — Sosyalist devletlerle emperyalizm ve sosyal emperyalizm arasındaki çelişmeler.

Bu çelişmelerin çözümünü kendine bağlı kılan baş çelişme: Ezilen halklarla emperyalizm ve sosyal emperyalizm arasındaki çelişmedir.

Bugün dünyada halkların devrim, ulusların kurtuluş, devletlerin bağımsızlık mücadeleleri yükselmektedir. Karşı-devrimci kampta ise, ABD emperyalizmi gelişmesinin sınırına vararak (kısmi atılımları bünyesinde taşımakla beraber) halkların mücadelesi sonucu gerilemeye başlamıştır. Sovyetler Birliği «sosyal emperyalist» bir devlet haline gelecek dünya hegemonyası konusunda ABD emperyalizminin baş rakibi haline gelmiştir. Bugün bu iki süper devlet hem uzlaşma (devrimi bastırma konusunda) hem de mücadeleyi içeren (pazarlar ve hammadde hakimiyeti konusunda) bir dalaşma içine girmişlerdir. Ayrıca Amerikan emperyalizminin vesayeti altındaki Batı Avrupa emperyalist devletlerinin ve Japonya'nın, Amerikan emperyalizminin dünya çapında gerilemesine paralel olarak gelişmesi ve pazarlar konusunda onların da rekabete girmesi gözle görülür bir olgudur. Yine aynı nedenle, Amerika'nın yarı-sömürgesi durumunda olan geri ülkelerdeki işbirlikçi egemen sınıflar da, emperyalist talandan daha fazla pay istemektedirler.

Belirtmek gerekir ki ekonomik yönden Amerikan tekelleri hâlâ emperyalist dünyanın en büyük gücünü oluşturmaktadır. Askerî yönden de Amerikan emperyalizmi hâlâ en büyük saldırgan güçlerden biridir. Ancak o, artık yalnız değildir. Kruşçev - Brejnev karşı-devrimcilerinin başını çektiği yeni tür teknokrat - bürokrat burjuva sınıfının iktidara egemen olmasından sonra Sovyetler Birliği de yayılma ve müdahale siyasetini izleyerek Amerika'yla yarış içine girmiştir. «Barış ve sosyalizm» maskesi altında kâh sermaye yatırımı kâh başka emperyalist metotlarla geri ülkeleri kendilerine bağımlı hale getirmeye çalışmaktadır. Bugün sosyal emperyalist Sovyetler Birliği bütün dünya ülkelerinin bağımsızlığı için ABD emperyalizmi kadar tehlikelidir. Üstelik henüz yeterli kadar tecrit ve teşhir olmamış-

tır. Sosyal emperyalizm, ABD emperyalizmi dünya pazarlarına egemen bir durumda iken ortaya çıkmış, güçlenmekte olan bir emperyalizmdir. Sermayesini ve mallarını akıtacak pazarlara, işleyecek hammaddeye ihtiyacı vardır. Bütün bunların elde edilebilmesi için dünyanın yeniden paylaşılması gerekir. Dünyanın paylaşılması talebi bu nedenle Sovyetler Birliği'nden gelmektedir. Emperyalist tabiatı ve emperyalizmin eşit olmayan gelişme kanunu sonucu ortaya çıkan bu yayılmacı siyaseti onu ABD emperyalizmi kadar tehlikeli hale getirmektedir. Bunlardan çıkan sonuç şudur: ABD emperyalizmi ve Sovyet Sosyal emperyalizmi dünya halklarının baş düşmanıdır. İşte bu duruma karşı devrim isteyen halklar, kurtuluş isteyen uluslar ve bağımsızlık isteyen devletler iki süper devlete karşı ortak bir cephe oluşturmaktadırlar. Bu cepheyi oluşturmak için doğru tavır ne olmalıdır? Ortak cephenin tayin edici unsuru hangisidir? Yukarıda belirttiğimiz genel durum tahlili acaba Türkiye'ye nasıl yansımaktadır? Özel - genel ilişkisi ve farklılığı nasıldır? İki süper devlete karşı mücadele adına devrimciler kendi burjuvazisinin kuyruğuna takılabilirler mi? İki süper devlete karşı mücadele tavrında farklı ülke proletaryalarının farklı görevi söz konusu olabilir mi? İşte bütün bu sorulara **Halkın Sesi** ve **Aydınlık** mekanik ve dogmatik açıdan yaklaşmakta; görünüşte keskin, özünde «sağ» çözümlerle, devrimcilerin esas görevinin **devrim yapmak** olduğunu ve sorunun son tahlilde **iktidar sorunu** olduğunu unutturmaya çalışmaktadır. Soruna biraz daha yaklaşıalım.

Ülkeler bağımsızlık, uluslar kurtuluş, halklar devrim istiyor. Bugün dünyada devrimci süreç bu talepleri içeriyor. Ve öz olarak iki süper devlete karşı oluşuyor. Bu yoldaki tüm mücadeleler birbirini destekliyor. Bu mücadeleler içinde tayin edici olan halkların **devrim isteği ve mücadelesidir**. Bu her ülkede devrimcilerin esas görevinin kendi ülkesinde devrim yapması, iki emperyalist güce karşı mücadele cephesinde yerlerini alması demektir.

2.İnci ve 3.Üncü Dünya ülkelerinde lâfta iki süper devlete karşı mücadele eden bazı sağ oportünist akımlar bu gerçeği kavrayamıyor. Bunlar kendi ülkelerinde devrim mücadelesini ikinci plana itip ülkelerindeki egemen sınıfların kuyruğuna takılıyorlar. Ve bu dogmatikler Çin, Arnavutluk gibi sosyalist ülkelerin doğru dış politikasını kendi sağ emelleri için sahtekârca tahrif edip formüleleştiriyorlar. Dogmatikler farklı ülkelerin proletaryasının farklı görevleri olabileceğini katıyen anlamak istemiyorlar. Oysa Marksizmin özünü kavrayan herkes bilir ki, proletaryanın iktidarda olduğu ülkelerde proletaryanın esas görevi sosyalizmi kurmak ve proleter demokrasisini derinleştirmektir. Burjuvazinin iktidarda olduğu ülkelerde ise esas görev burjuvazi-

nin iktidarını yıkmak, proletarya iktidarını kurmaktır. Bizim gibi yarı bağımlı geri kalmış ülkelerde ise halk demokrasisini gerçekleştirmektir. Bu farklı görevler doğal olarak ayrı siyasete yol açar. Bunu görmemek en azından ezbercilik, formülçülük, anti-diyalektik düşündürmektir. Arnavutluk, Çin gibi ülkelere bakalım; bu ülkelerde bugün devrimci görev kuşkusuz sosyalizmi geliştirmek, korumak ve sosyalizmin inşası yolunda durmadan ilerlemektir. Onların dış siyasetine gelince, bu, iki unsurdan oluşmaktadır :

a — Proleter enternasyonalizmi,

b — Diğer devletlerle barış içinde bir arada yaşama.

Burada tayin edici olan proleter enternasyonalizmidir. «İleri ülkelerin devrimcileriyle ve ezilen uluslarla emperyalizmin her çeşidine karşı ittifak. Bu, proletaryanın dış siyasetidir» diyor Lenin. Barış içinde yaşamayı kapitalizmden sosyalizme geçişte dış siyasetin tayin edici unsuru haline getiren Sovyet Yöneticilerine karşı Çin Komünist Partisi Merkez Komitesi yazdığı mektupta şöyle diyor: «...Sınıf mücadelesi, ulusal kurtuluş mücadelesi ve kapitalizmden sosyalizme geçiş "barış içinde bir arada yaşamadan" bütünüyle başka bir şeydir. Bütün bu mücadeleler bir toplum sistemini değiştirmek için verilen amansız ölüm kalım mücadeleleridir. Barış içinde bir arada yaşama hiç bir şekilde, halkların devrim mücadelesinin yerine geçirilemez. Her ülkede kapitalizmden sosyalizme geçiş ancak o ülkedeki proleter devrimi ve proletarya diktatörlüğü ile mümkündür.» (Uluslararası Komünist Hareketin Genel Hattı Hakkında Mektup).

Çin'in dış politikasını ele almadan önce Lenin'in şu sözlerini belirtelim : «...Biz, müttefikimiz yani enternasyonal proletarya gelene dek nöbette kalmalıyız. Enternasyonal proletarya gelecektir. Kaçınılmaz olarak gelecektir. Ama bizim beklediğimizden ve istediğimizden yavaş gelmektedir. Eğer bu proletaryanın objektif durum sonucu çok yavaş yürüdüğünü görsek bile taktiğimizizi bozmamalıyız. Taktiğimiziz bekleme ve emperyalistler arası çelişmeler ve çatışmalardan yararlanma; güçleri yavaş yavaş toplama ve Sovyet iktidarını koruma taktiğidir. O Sovyet iktidarı ki, azgın emperyalist deniz ortasında bir vaha gibidir. (Lenin, B. Eserleri, C. 27).

Dış politikada Çin Halk Cumhuriyeti esas olarak proletarya enternasyonalizmi ilkeleri ışığında dünya devrimci hareketini desteklerken, o aynı zamanda barış içinde bir arada yaşamının beş ilkesi ışığında sosyalist olmayan ülkelerle devletlerarası ilişkiler kurmaktadır. Bu ilişkilerden Çin Halk Cumhuriyeti halkların baş düşmanı iki süper gücü zayıflatmak için yararlanmaktadır. Çin Halk Cumhuriyeti bir yandan Üçüncü Dünya devletlerini iki büyük emperyalist devlete karşı birleştirmeye çalış-

makta, diğer yandan İkinci Dünya devletlerinin de iki süper güce karşı bağımsızlık isteğini desteklemektedir. Batı Avrupa'daki emperyalist devletlerin kendi aralarındaki çelişmelerden de yararlanmaya çalışmaktadır. Bütün bunlar iki büyük emperyalist devleti dünya çapında zayıflatmak için uygulanan belli Marksist - Leninist ilkelere dayanan doğru siyasettir. Doğru olmayan bizdeki ezberci ve dogmatiklerin kendi teslimiyetçi yanlış siyasetlerine Çin Halk Cumhuriyeti ve diğer sosyalist ülkelerin doğru siyasetlerini temel yapmaya kalkmalarıdır. Marksizm - Leninizmin günümüzdeki önderi Mao Zedung'a lâfta sahip çıkan özde ise onun devrimci düşüncelerine ters düşen bu grupların tahlillerinin yanlışlığını açığa çıkarmak gerekir.

Bunlara göre, dünya çapında halkların baş düşmanı olan iki süper devlet tek tek ülkelerde de halkların baş düşmanıdır, tek tek bütün ülkelerde de baş çelişme yurtseverlerle iki büyük devlet arasındaki çelişmedir. Dolayısıyla bunlara göre Türkiye'de de baş düşman iki süper devlettir. Meselelerin bu tarzda konuluşunu hemen hemen Aydınlık ve Halkın Sesi sayılarında görmek mümkündür. Mekânikler böylece **genelle özel eşitleştirmekte**, özgülüğün kendi farklılık ve dinamizmini görememekteler. Genel için doğru olan özel için de değişikliğe uğramadan aynıymış gibi verilmektedir. Bu idealist tarih anlayışından başka bir şey değildir. Oysa her ülkedeki baş çelişme o ülkenin somut durumu tarafından tayin edilir. Her ülkedeki baş çelişme dünya çapındaki baş çelişmeden ayrı olabilir. Her ülkedeki baş çelişmenin ve baş düşmanın aynı olabilmesi için, bütün ülkelerin somut şartlarının aynı olması gerekir. Bunun böyle olmadığı açık olduğu na göre dünya çapındaki baş düşmanı tek tek bütün ülkelerde baş düşman ilân etmenin yanlışlığı açıktır. Her ülkede devrimci hareket için tayin edici olan dünya çapındaki baş çelişme ve baş düşman değil, ülke içindeki baş çelişme ve baş düşmandır. Yani iç sebepler değişiminin temeli, dış sebepler değişiminin şartıdır. Meselâ Çin Mısır'la ilişki kuruyorsa, bu, Mısır devrimcilerinin Mısır'daki iktidarla uzlaşmasını yaratmamalıdır. Bütün ülkelerin halkları içinde bulundukları duruma uygun olarak değişik şekilde mücadele edeceklerdir. Tarihî bir örnek : 1941'de genel olarak dünya halklarının baş düşmanı Alman saldırganlığıydı. Ama özel olarak Arnavutluk'un baş düşmanı İtalyan faşizmiydi. 1943'te ancak İtalya'nın yerini Almanya almıştı. Yani somut şartların değişmesiyle baş düşman değişmişti.

Bugün genel gerçek şudur : Emperyalizmin esas gücünü iki süper devlet teşkil ediyor. İki süper devlet saldırı silâhiyle alabildiğine silâhlanıyor. Barışçı rekabet olarak yutturulmak istenen Detant aslında savaş hazırlığı politikasını oluşturuyor. Dün-

ya proletaryasının bu durumda görevi, iki süper devleti mümkün olduğu kadar tecrit etmek ve onlara karşı birleşebilecek en geniş güçlerle birleşmek, yani baş hedefi daraltmaktır. Ayrıca bu çerçevede kendileri de emperyalist olan ama Amerika'nın hegemonya, Sovyetlerin yayılma tehdidi altında bulunan İkinci Dünya ülkeleri de iki süper devlete karşı uluslararası birleşik cephenin yedek gücü olmaktadır.

Ama iki süper devletin dünya halklarının baş düşmanı olması gerçeği, bunların hegemonyalarının bulunduğu alanların varlığını ve buralarda baş düşmanın bu iki süper güçten esas olarak bir tane olduğu gerçeğini ortadan kaldırmaz.

ACIKÇA vurgulayalım ki, bugün ülkemizde egemen emperyalist güç Amerikan emperyalizmidir. Ama bunun yanı sıra gözardı edilmemesi gereken gerçek, Sovyet Sosyal Emperyalizminin de Türkiye'ye adımını attığı ve diğer güçlerin mevzilerini kapmak için ağızını açıp beklediği, şimdilik hegemonya değil ama yayılma yolunda olduğudur. Ve ayrıca bir başka gerçek son on yılda A.E.T. emperyalizminin de geniş çapta sermaye yatırımında bulunmuş olmasıdır. Bugün aslında MC-CHP çekışmesinin yönlerinden biri de egemen sınıfların Amerikancı kanadıyla, Avrupacı kanadının çekışmesidir. Sosyal emperyalistler bu çekışmede revizyonistler aracılığı ile fırsat kollamakta, duruma göre tavır almaktadır. Daha çok da Avrupacı kanada yaklaşmaktadır. Bu arada şunu da belirtelim; Aydınlık ve Halkın Sesi her nedense AET'den pek söz etmezler.

Bugün Türkiye'de devrimci mücadele, esas yumruğu Amerikancı kanada vururken, sosyal emperyalizm tehlikesine de dikkati çekmek ve onun işbirlikçisi revizyonistlere karşı mücadele etmek, ayrıca Avrupacı kanadı da teşhir etmek zorundadır.

Genel - özel ilişkisini çarpıtarak koyan Aydınlık ve Halkın Sesi, iki süper güce karşı mücadele anlayışında da egemen sınıfların kuyruğuna takılmakta ve burjuva şövenizmini adeta kamçılamaktadır. Sovyet Sosyal emperyalizminin Türkiye'ye sızma çabalarının şu dönemde ekonomik, kültürel ve politik yönünün ağır bastığını görmezlikten gelen Aydınlık ve Halkın Sesi meseleyi hemen bugün Sovyetlerden bir askerî saldırı olacmışçasına koyuyor. Bu yaklaşım asıl tehlikeye yani ekonomik, siyasi, kültürel sızmaya karşı uyanıklığı ve mücadeleyi zayıflatıyor. Bu hatalı tesbitte, bugün revizyonistlerden sonra sosyal emperyalizme en yakın unsur olan MC iktidarını ve iktidarın vurucu güçlerini sosyal emperyalizme karşı **mücadelenin bir parçası** sayarak, sosyal emperyalizme karşı bu güçlerin başlatacakları bir vatan savunmasına proleter devrimcilerinin katılıp katılmayacağını tartışıyor. Bu tam bir çarpıtmadır.

Şöyle diyorlar: «Üsler el konulmalı, Üsler sosyal emperyalistlere karşı kullanılmalıdır.» (Halkın Sesi, 51) «Şunu açıkça belirtelim, Türkiye'nin millî bağımsızlığını tehdit eden esas düşman Sovyetler Birliğidir. Türkiye millî savunması Sovyetler Birliği'ne karşı güçlendirilmelidir.» (Halkın Sesi, 61) Burada yatan zihniyet açıktır: Sovyetler hemen saldırarak. Onun için bu iktidar Sovyetlere karşı anti-emperyalist mücadeleye hemen hazırlanmalıdır? İşte bayların somut şartların somut tahlili. Bir tarafta baş düşmanı yanlış göstermek ve Sovyetlerin bugün barışçı bir maskeyle ekonomik, politik, kültürel yönden sızdığını görememek, diğer taraftan işbirlikçi iktidarlardan anti-emperyalist bir savaş beklemek. **Ata et, lte ot verme diye işte buna derler.**

Halkın Sesi'nde ordu konusunda yapılan tahliller: «Kendini savunacak güce olmak», «bağımsız ve güçlü millî savunmaya sahip olmak», «öz kaynaklara ve halkın silâhlanmasına dayalı millî savunma» gibi tezler de aslında dikkatle incelenirse görülecektir ki; savaş tehlikesine karşı işbirlikçi sınıflardan orduyu güçlendirmelerini istemek, bu konuda Mihri-Kıvılcımlı ordu tahlillerini diriltmekten başka bir şey değildir.

Bir kez egemen sınıflar millî savunma elyasetini esas olarak S.S.C.B.'ne askerî bakımdan karşı durma üzerine inşa etmişlerdir. Halen NATO'ya bağlı, onun bir parçasıdır. Egemen sınıflar S.S.C.B.'nin askerî saldırısına karşı bugün için ABD'nin lehine savaşır. Halkın Sesi'nin, 4.üncü ordunun Egeden çekilmesi talebi doğru, ama Sovyet sınırına çekilmesi talebi kesin olarak yanlıştır. Ayrıca şu gerçekleri bilmekte fayda vardır: Sovyet emperyalizminin işbirlikçileri sadece revizyonistler değildir. Şu da kesin ki, Sosyal emperyalist saldırıya karşı sadece anti-emperyalist sınıflar savaşır. Uluslararası planda Üçüncü Dünya ülkelerinin süper devletlere karşı kendi millî savunmalarını güçlendirmeleri konusunda proleter devrimci tutum başkadır, ülkemizde millî savunma konusunda tutumuz başka. Üslerin kapatılmasını, NATO ve CEN-TO'dan çıkılmasını, Üçüncü Dünyanın yanında yer alınmasını talep etmek başkadır; millî savunma strateji ve planlarının iki süper devlete ve özellikle SSCB'ne karşı yeniden ele alınması ve 4.üncü ordunun SSCB'den gelecek bir saldırıya karşı bir yere sevk edilmesini, öz kaynaklara dayanan silâh yapımını, nükleer silâhlara el konulmasını talep etmek başkadır. Bu sonuncu taleplerden, savunma stratejisinin SSCB'ne karşı yeniden ele alınması ve 4.üncü ordunun Sovyet sınırına çekilmesi talebi tamamen saçmadır. Burjuvaziden halkı emperyalizme karşı teşkilâtlandırmasını beklemek ahmaklık değil de nedir? Marks diyor ki: «Parlamentarizmdeki süsler taşıyan feodal unsurlarla bur-

juva etkiler karışımı, bürokratik yapısı polls zirhi ile takviye edilmiş bir askerî despot yönetimden başka bir şey olmayan bir devletten ancak demokratik cumhuriyet şartlarında anlam taşıyabilecek şeyler talep etmek gibi dürüst olmadığı kadar saygı değer de olmayan hilelere de başvurulmamalıydı.»

Emperyalizme karşı halkı silâhlendirecek bir iktidar ancak politik seferberliği de yapabilecek kadar demokratik olabilen iktidarlardır. Yoksa bu iktidarlarda değil.

Aydınlık ve Halkın Sesi, emperyalist sistemin doğal sonucu savaş ihtimalini de yanlış koymakta; hemenci ve mutlakçı bir bakışla meseleyi çarpıtmaktadır. Mao Zedung şöyle der: «Yeni bir dünya savaşı tehlikesi hâlâ mevcuttur. Bütün ülkelerin halkları buna hazırlıklı olmalıdırlar. Fakat bugün dünyada esas akım devrimdir. Dünya halkları savaş tehlikesini görerek uyanıklıklarını artırdıkları, devrimci birliklerini sağlamlaştırdıkları ve mücadelede direndikleri takdirde savaşın önlenmesi mümkündür. Ancak emperyalistler bir savaş çıkarma inadından dönmezlerse muhakkak ki, dünya çapında daha büyük bir devrim yol açacak ve kendi akıbetlerini yaklaştıracaklardır.» (Mao Zedung, 20 Mayıs 1970 tarihli bildirisi).

Bunlar, savaş konusundaki «mutlakçı» görüşlerini bir başka mutlakçılıkla birleştirerek şu iddiayı atıyorlar: «Türkiye’de sosyal emperyalizmin müdahalesine uğramayan bir devrim düşünmek abesle oyalanmaktır, saçmalaktır.» (Aydınlık, 56. sayı). Yine aynı derginin 55.inci sayısında «Türkiye halkının millî demokratik devrimi mutlaka Sovyet sosyal emperyalizminin müdahalesiyle karşılaşacaktır.» diyorlar. Bir kez şunu belirtmek gerekir ki bir ülke devrimine müdahalenin tek şartı süper gücün arzusu olamaz. Onların müdahale iddialarının nereden kaynaklandığını biraz daha açalım.

Bunlara göre; Amerika ile Rusya, Türkiye için hegemonya yarışı içindedir. Ve Türkiye için Rusya daha tehlikelidir. Türkiye devrimi mutlaka dünya savaşından sonra veya en azından savaş süreci içinde olacaktır. Bu mutlakçı ve mekanik düşünce tarzı onları nereye götürüyor? Dünyanın her ülkesinde hegemonya mücadelesinin aynı güç temeli üzerinde olduğunu, adeta bir dengenin olduğunu iddia etmeye.

Belirtmek gerekir ki, ülkeyi egemen sınıfların —hangi süper devlet daha fazla verirse ona peşkeş çekeceği— bir hazır malı ve egemen sınıfları da «bağımsız tacirler» olarak ortaya koymak; —meselâ şu sözlerle bir bakalım, «MC Hükümetinin başbakan yardımcısı özel olarak şunu söylemektedir; hangi süper devlet daha iyi fiyat verirse biz Türkiye’yi ona satarız» (Halkın Sesi, sayı 21)—

ülkemizde esas olarak ABD hegemonyası olduğundan ve egemen sınıfların önemli bir bölümünün Amerikancı nitelikte olduğunu gözlerden gizlemek, iki süper devletin işbirlikçisi iki ayrı egemen sınıflar klâşının varlığını öne sürmek ve Türkiye’deki egemen sınıfların sosyal emperyalizme dönmelerinin ve onun işbirlikçileri haline gelmelerinin ancak ulusal ve uluslararası planda ortaya çıkacak büyük değişikliklerle mümkün olabileceğini reddetmek, iki güç arasındaki rekabet çelişkisini pek kaba, şemacı bir biçimde koymak demektir.

İki süper devleti Türkiye’nin baş düşmanı ilân eden Aydınlık ve Halkın Sesi dogmatikler tüm tahlil ve tavırlarını da bu yanlış çarpıtmaya tabi kılmakta ve bir çok noktada uzlaşıcı sağ eğilimleri savunmaktadırlar. İki süper devlete karşı aynı anda mücadeleyi temel kabul etmeleri, onları CHP’ye karşı da teslimiyetçi, takipçi, «hep dostluk» politikasına götürmektedir. Dolaylı olarak emperyalizmle ve açık olarak da AET emperyalizmiyle sıkı sıkı ilişkiler içinde olan CHP’ye takınılacak tavırda «mücadele» yönünü ihmal etmek kitlelerin gelişen mücadelesini sağ - sosyal demokratların kuyruğuna takmaktan başka nedir? Ehven-i şer burjuva iktidarı görüşü de, ehven-i şer emperyalizm teorisi de devrimle en azından sırt çevirmek demektir.

Halkın Sesi’nin 55.inci sayısında **CHP’ye karşı tutum ne olmalı** yazısı incelendiğinde görülecektir ki, faşizme karşı mücadelede de, bağımsızlık kavgasında da bu baylar sağ - sosyal demokratlarla hep uzlaşmacılığı önermekte, adeta reformistleri ürkütmeyelim de ne olursa olsun demektedirler: «Devrimciler elbette kendi program ve görüşlerini CHP yöneticilerinin koydukları sınırlara göre değiştirecek değillerdir. Fakat eğer CHP’nin düzenlediği mitinglerde bir eylem birliği yapılacaksa bu sınırlara uymak gerekir. Bu sınırlara uyulmadığı zaman, eylem birliğinin de ortadan kalkacağı ve hatta bazı yersiz çatışmaların olacağı apaçık ortadadır.» (Halkın Sesi, sayı 55). Açıkça Halkın Sesi yazarları CHP’nin sağ - sosyal demokrat merkezinin çizdiği dar ve tutucu sınırları anti - faşist eylem birliğinin sınırları olarak kabul etmekte ve devrimcileri bu sınırlara uymaya çağırmaktadırlar. Bu baylara göre anti - faşist eylem birliği, CHP’nin hep desteklenmesi durumudur. Anti - faşist güçbirliği CHP toplantılarında kayıtsız şartsız sağ sözcüleri desteklemek değildir. Aksine, CHP yöneticilerinin faşizme karşı gevşek ve teslimiyetçi tavırlarının teşhiri, burjuva şövenizmine bürünüşleri, faşizme karşı mücadelede ittifaklardan kaçan sektör ve teslimiyetçi tavırları özellikle CHP’nin tabanında teşhir edilmeli, ahlâ ve propaganda yapılmalıdır. Baylara sormak gerekir, faşizmin bugün özellikle millî zulüm olarak doğuda yansıması CHP mitinglerinde devrimciler tarafından ortaya konmayacak mıdır? Bu konuda

sessiz olan sağ - sosyal demokratların çirkin yüzü teşhir edilmeyecek midir?

Halkın Sesi ve Aydınlik'ın CHP'ye karşı sağ politikaları, aslında bunların faşizme karşı mücadele anlayışlarındaki yanlışlıklardan, faşizmi yanlış kavramalarından, iki süper devlete karşı mücadele anlayışını şemacı bir tahlile oturtmalarından, devrimin yönlerini yanlış tesbit etmelerinden ve son tahlilde devrimle, reformizmin kuyrukçuluğunun ayrı şeyler olduğunu kavrayamamalarından kaynaklanmaktadır.

Onlara göre «ya faşist diktatörlük ya da reformcu burjuvazinin diktatörlüğü.» İşte mantık bu.

Oysa Dimitrof «bu politik buhranın gittikçe keskinleşmesiyle ortaya çıkan ve derhal çözümlenmesi gereken mesele iktidar meselesidir. Bulgaristan'da iktidar kime alttir; kapitalist azınlığa mı, yoksa geniş emekçi çoğunluğa mı? Başka bir deyişle, halkın ve ülkenin kaderini kim tayin etmeli, politik gelişmeleri kim yönlendirmelidir? Kapitalist sınıf mı, yoksa emekçi halk mı?» diyor ve Dimitrof devam ediyor: «Politik ve sosyal meselenin çözümü, son tahlilde gerçek ihtiyaçlara ve o anda çatışan politik güçlerin gerçek kuvvet dengesine bağlıdır», «mevcut politik buhranın iki çözüm yolu vardır: Kapitalist çözüm yolu veya kitlelerin gösterdiği halkçı çözüm yolu. Bugün bu iki yoldan ayrı orta bir yol yoktur ve olamaz.» «Ancak bu kapitalist çözüm yolunun halk ve ülke için sayısız kötülüklerle özgülüğe, bağımsızlığa ve barışa karşı yönelmiş dış tehlikelerle dolu askerî veya faşist bir diktatörlüğe yol açması kaçınılmazdır.» «Diğer çözüm yolu olan politik buhranın halkçı çözümü iktidarın kendisinin ve ülkesinin kaderini tayin edecek yönetime hakkına sahip emekçi halka, büyük halk çoğunluğuna devredilmesi demektir.»

Dimitrof'un kastettiği şey bir anti - faşist halk cephesi iktidardır. Ve yazının devamında bunu açıkça belirtmektedir. Dimitrof, «Faşist saldırı ve emekçi sınıfın faşizme karşı savaşı açısından III. üncü Enternasyonal'in ödevleri» adlı raporunda reformcu burjuvazinin hükümeti olan «sosyal demokrat hükümetle» birleşik cephe hükümetini kesin olarak birbirinden ayırmaktadır. «Aslında emekçi hükümeti terimini kullanmak doğru değildir. Biz burada kendilerine genellikle emekçi ya da işçi hükümeti adını veren bütün sosyal demokrat hükümetlerden kesinlikle değişik nitelikte olan, değişik ilkeleri bulunan, birleşik cephe hükümeti terimini kullanmak istiyoruz. Sosyal demokrat hükümet, kapitalist düzenin korunması için burjuvazi ile sınıf işbirliği yapma aracıdır. Halbuki birleşik cephe hükümeti, bütün emekçileri çıkarları için devrimci proletaryanın öncüleri ile bütün öteki anti - faşist partilerin işbirliği yapmalarını sağlayan araçtır. Bu gericiliğe ve faşizme karşı savaş hükümetidir. İkisi arasında köklü bir ayrılık bulunduğu ortadadır.»

Başka bir yazısında Dimitrof, «proletarya burjuva diktatörlüğünü yıkmayı başaramadan yalnızca faşizmi bastırmakla ve altetmekle mi yetinecektir? Burjuva diktatörlüğünün yıkılmaması halinde bir birleşik cephenin ya da halk cephesi hükümetinin kurulmasını reddetmek, bağışlanmaz bir dar - görüşlülük ve gevşek devrimci politikadır.» Yanlı buna göre Dimitrof faşizmin bastırılmasını ve altedilmesini yeterli görmüyor. Blzzat faşizmin dayanağı olan sosyal sınıfın devrilmesini ve yerine birleşik cephe hükümetinin kurulmasını öngörüyor. Bunlardan çıkarılacak sonuç nedir? 1 — Anti - faşist mücadele aynı zamanda bir iktidar mücadelesidir, iktidarın kime ait olacağının kavgasıdır. 2 — Faşizmle politik buhran birbiriyle bağıntılıdır. Politik buhranı egemen sınıflar faşizme kayarak çözmek isterler. 3 — Politik buhranın ikinci çözüm yolu iktidarın anti - faşist birleşik cephenin eline geçmesidir. Üçüncü bir yol yoktur. 4 — Anti - faşist halk cephesi hükümetiyle reformcu burjuvazi (Avrupa'da sosyal demokratlar, bizde egemen sınıfların Avrupalı kanadı, kısmen millî nitelikte orta burjuvazi) hükümeti tamamen farklı şeylerdir. Birincisi faşizme ve gericiliğe karşı savaş aracıdır, ikincisi kapitalist düzenin korunması için gericilerle sınıf işbirliği yapma aracıdır. Dimitrof'un faşizm öğretilerini hatırlayanlar birleşik cephe içinde sosyal demokrasinin sağ kanadının yeri olmadığını bilirler.

Aydınlik ve Halkın Sesi, Faşizmle ilgili yanlış şeyler uydurmaktan da vazgeçmiyorlar. Faşist diktatörlüğün parlamentoya bağdaşmıyacağı, yalanını da zaman zaman atıyorlar. Halkın Sesi'nin 26. ıncı sayısı incelendiğinde görülür ki, baylar faşistlerin parlamantodan umut kestiğini söylerken neredeyse parlamantonun anti-faşist nitelikte olduğunu belirtmeye çalışacaklar. Faşist tehlikeyi anlamak için parlamantonun mevcut olup olmadığına bakmak yetmez. Parlamantonun niteliğine de bakmak gerekir. Faşizmi besleyen, süsleyen bir parlamanto mu, yoksa burjuva anlamda demokratik bir parlamanto mu? Dimitrof, «tarihsel, toplumsal ve ekonomik koşullar, ulusal özellikler, hatta bir ülkenin uluslararası durumu faşizmin ve faşist diktatörlüğün değişik ülkelere değişik biçimlerde gelişmesine yol açmaktadır. Faşizmin bir kitle dayanağı bulmadığı ve faşist burjuva kampının çeşitli grupları arasındaki mücadelenin kesin olduğu bir takım ülkelere bu rejim öncelikle parlamantoyu feshetme yoluna gitmez. Sosyal demokrat partiler de dahil olmak üzere öteki burjuva partilerinin biraz meşruiyet elde etmelerine göz yumar. Başka ülkelere eğer yönetici burjuvazi erken bir devrimin patlak vermesinden korkuyorsa, faşizmin sınırlandırılmamış olan siyasi tekeli kurar. Bunu ya hemen ya da rakip parti ve gruplara karşı terör yönetimini ve kan kusturmayı artırarak yapar. Kendi durumu özellikle açığa kavuşunca bu durum faşizmin, kendi te-

melini genişletmesini ve sınıfsal yapısını değiştirmek için açık terörist diktatoryayı kaba ve uydurma bir parlamantarizmle birleştirmesini engellemek» der.

Bu bayların faşizm anlayışını biraz daha deşelim. Halkın Sesi'nin 27.inci sayısında şöyle bir tanım geliştiriliyor: «Geri ülkelerde faşist diktatörlük, hakim sınıfların dünyadaki faşist kampla işbirliği eden en gerici en şöven kesiminin açık diktatörlüğü» diyorlar. Bu yanlış bir koyuştur. Sormak gerekir, faşist bir kamp yoksa tek tek ülkelerde faşist diktatörlük mevcut olamaz mı?

Ayrıca bunlar faşizme karşı verilen mücadeleden düz bir seyir izlediği kanısındadırlar. Gelişimin inişli çıkışlı oluşunu kavrayamıyorlar. Bunlara göre devrim safı geliyiyor, faşizm geriliyor. Bu, mevcut durumu düz mantık içerisinde görüştür. Marks, «devrim kuvvetli ve birleşmiş bir karşı-devrimi doğurarak ilerler» derken, bugünkü yığınların mücadelesi gelişirken faşistlerin de daha örgütlü, daha saldırgan olma durumlarını doğruluyor. Halkın Sesi'nin 32.inci sayısında «yoğunlaşan faşist saldırılar faşizmin güçlendiğini değil, zayıfladığını ifade ediyor. Unutmamak gerekir ki, faşist zulmün en ağırlaştığı dönemler faşizmin hızla güç kaybettiği dönemler olmuştur. Bu sebeple faşizmin okşanarak yumuşatılacağı hayallerine kapılmamak gerekir» deniyor. Dikkat edilirse burada faşizmi taktik alanda güçsüz gösterme eğilimi var. Aynı eğilime, «unutmayalım ki faşistler gerçekten zayıftırlar» cümlesiyle aynı derginin 55.inci sayısında da rastlanmaktadır.

OYSA açıktır ki; faşizm öz olarak karşı devrimde stratejik alanda güçsüz, taktik alanda ciddi tehlikedir. Bu ezberci bayların faşizmi taktik alanda küçümsemelerinin de, CHP kuyruğuna düşmelerinin de kaynağı yerli gerici ve faşizmle mücadeleyi ikincil plâna atarak, iki süper devleti aynı anda baş düşman ilân edip mücadeleyi bu hedefe tabi kılmalarıdır.

OYSA İKİ SÜPER DEVLETE KARŞI MÜCADELE ulusal yönü demokratik yöne tâbi kılan bir devrim mücadelesidir. Uluslararası birleşik cephede bizim esas görevimiz devrim yapmaktır. Ayrıca unutmamak gerekir ki, yarı-bağımlı geri kalmış ülkelerde anti-faşist halk cephesini oluşturma görevi, **millî yönü demokratik yönüne tâbi olan ve iktidar sorunun çözüm olarak amaçlayan devrimci anlayıştan soyut olarak konamaz.**

Aydınlık ve Halkın Sesi dogmatiklerine hatırlatırız ki, sosyal emperyalizme karşı olmak anti-revizyonist olmanın tek şartı değildir. Sadece şartlardan biridir. Sağ tavırlarda ısrar ettiğiniz müddetçe unutmayınız pratikte TIP, TSİP, TKP revizyonistlerinden farkınız kalmayacaktır.

Şemacılık ve formülcülüğe hayırlı Somut şartların somut tahlili için ilerli

Devrimci çalışma, devrimci ahlâk ve örgütlenme üzerine

Bir yanda ezilen ve sömürülen yoksul sınıflar, diğer yanda ezen ve sömüren egemen sınıflar. Egemen sınıflara karşı ezilen ve sömürülen sınıfların yanında yer alan ve onların kurtuluşu için **savaşan** ve eski ile yeni arasındaki mücadelede «yeni»nin tarafını tutarak tarih çarkının ileriye doğru dönmelerini hızlandıran kişiye devrimci denir.

Devrimci namuslu, alçak gönüllü, mütevazı, fedakâr, çalışkandır; kendisinden çok başkalarını düşünür, mert ve dürüsttür. Halk gibi yaşar, onların anlayacağı biçimde konuşur; açık sözlü ve güvenilirdir.

Özünü değil de sadece dış görünüşünü halka benzeten ve gösterişçi pozlara bürünerek «hotzotcu» tavırlar takınan kimseler devrimci olamaz. Burjuvalarla kendisi arasında bir çizgi çekmeyen, burjuvalar gibi yaşayıp bol devrimci lâflar eden ağız kalabalık kimseler de devrimci olamaz. **Gerçek devrimci**, halkının kurtuluşu yolunda sıradan bir nefer gibi **savaşan** ve onların acılarına, sevinçlerine, tek sözcükle yaşantılarına ortak olan kimsedir.

«Mücadele olan her yerde fedâkarlık vardır ve ölüm olağandır. Halkın çıkarlarını ve büyük çoğunluğun çektiği acıları yüreğimizde duyduğumuz için, halk için öldüğümüz zaman bu değerli bir ölümdür...»

«Görevimiz kendimizi halka karşı sorumlu tutmaktır. Her sözümüz, her hareketimiz ve her tavrimiz halkın çıkarlarına uygun olmalıdır ve eğer hata yapılırsa, bunlar düzeltilmelidir. Halka karşı sorumlu olmak budur...»

Onun için devrimci unsurlar kendilerini ellerinden geldiği kadar küçük burjuva hastalıklarından kurtarmaya çalışmalıdırlar. Çünkü ülkemizde devrimci genellikle küçük burjuva kökenlidir. Burjuvazi ve küçük burjuvazi kaçınılmaz olarak kendi ideolojisini ortaya koyacaktır. Bunlar kaçınılmaz olarak inatla fikirlerini ortaya koyacaklardır. Bu durum, ülkemizdeki devrimci eylemin zayıflığını belirleyen etkenlerden biridir. Saflarımızda küçük burjuva ahlâkının, küçük burjuva davranışlarının **yaygın** olması bu meselenin ciddiyetini bir kat daha fazıllaştırmaktadır.

Bugün devrimci çalışmalar yığınlaraya yönelik bir görüntü arz ediyorsa da -ki bu konuda elbette eskilere göre hayli yol katedilmiştir- hâlâ kadrolar **yığınlarla kaynaşmış değildir**. Halka yaklaşım zayıftır. Çeşitli küçük burjuva hastalığının yanında «proletar yan» çoğu kez erimektedir. Devrimci gruplar,

halkla kaynaşarak küçük burjuva yanlarını pratik içinde «dönüşüme» uğratmadıkça proletarya davası uğruna harcadıkları bütün çabaları boşa gidecek, hedefsiz kalacaktır. Devrimciler, «GÖKLERDE BOŞ YERE TUR ATAN KARTALLAR DURUMUNDAN KURTULMALIDIRLAR ARTIK. ÇÜNKÜ YERDE KESKİN AVCILAR OLABİLİR. ONUN İÇİN RAHATLIKLA AVLANABİLİRİZ. GÖKLERDEN YERE İNELİM! ÜZERİNDE UÇTUĞUMUZ YERİN YAPISINI İYİ TANIYALIM...»

Bugün işçinin patrona; köylünün ağaya, tefeciye, eşraf takımına, karakol baskısına karşı mücadelesi aşağı yukarı «kendiliğinden» denilebilecek bir yol izlemektedir. Devrimci gruplar, işçi ve köylü direnişlerinde etkili olamamakta, onlara gerekli yönlendirmeyi verememektedirler. Bu nedenle, ezilen ve sömürülen yığınlar egemen güçlere karşı eğitecek, bilinçli olarak yönlendirecek Marksist-Leninist bir partinin, proletarya partisinin inşası gündemde olan bir meseledir. Bazı çevreler, var olan küçük burjuva grup ve partilerinin, küçük burjuva çemberini kırıp halka öncülük eden Marksist-Leninist partiler haline dönüşebileceğini iddia edebilirler. Hatta bazı çevreler, «birleşme» meselesini ağızlarına sakız edip gazete ve dergilerinde ilkel-ilkesiz çağrılar yapıp, «iyi niyet» gösterilerine girişebilirler. Onlar bu türden, ayakları yukarda «iyi niyet» gösterilerine devam etsinler. Biz deriz ki; gerçek bir parti, proletarya partisi «gazetelere ilân verme» yoluyla değil, pratik içerisinde ve kitlelerle birleşilerek yaratılacaktır; hayatın ve kavganın ve ideolojik mücadelelerin ateşten sınavından geçerek yaratılacaktır.

«Devrim, bir ziyafet vermek, bir makale yazmak, bir resim çizmek veya bir nakış işlemek değildir...» Devrim sadece ve sadece belirli günlerde üç beş bildiri dağıtmak, bir kaç afiş asmak, kahve ve kantin köşelerinde «gevezelik yapmak» da değildir. Devrimci süreç çok karmaşıktır ve her devrimcinin önü çakıllarla dikenlerle doludur. Kim bu çakılların, dikenlerin, fırtınaların, dev dalgaların içinde kaybolmaz, ezilmez, korkup kaçmaz aksine güçlenir, devleşir, büyürse işte o başarıya ulaşır. Bu başarının tek yolu ise yığınlarla kaynaşmaktan geçer. Kitlelerle birleşmeyen, devrimci ahlâkı kendine kılavuz edinmeyen bir kimse Marksizm-Leninizm-Mao Zedung düşüncesinin gerçek anlamını kavrayamaz, pratiğe aktaramaz, özünü anlayamaz. Böyle biri ne örgütlemeyi başarır, ne parti üyesi olabilir ne de gerçek bir devrimci. Küçük burjuva kökenli bir insanın işçiye, köylüye ve diğer halk yığınlarına öncülük eden bir proleter devrimcisi olabilmesi için ilkin kendi yapısını değiştirmesi gerekir. Her devrimci eline geçen imkânı ve mücadele aracını sonuna kadar kullanıp halkının kurtuluşu için canla başla savaşmalıdır. Bu, küçük burjuva yanların ölmesi demektir. Bu, proleteryanın gelişip ser-

pillmesi, devrimci harekete egemen olması demektir. Böylece o, üretim süreci içerisinde ezilen ve sömürülen sınıflarla ilişkiye girecek; onlardan öğrenecek, onlara öğretecek, onları örgütleyecek, eyleme geçirecektir. Bu yolu izleyen devrimciler giderek işçi sınıfının ahlâkını, sabırlılığını, disiplinini, sağlamlığını kazanacaktır.

Devrimci mücadele sadece kitaplardan öğrenilmez. Teori aynı zamanda pratikle de birleştirilmiştir. «Bilgi pratikle başlamalı ve pratik içinde elde edilen teorik bilgi yeniden pratiğe dönmelidir...» «İnsanlar sosyal pratiklerinde çeşitli mücadelelere girerler ve hem başarılarından hem de yenilgilerinden zengin tecrübeler kazanırlar. Objektif dış dünyadaki sayısız olay, beş duyu organı; görme, duyma, koku alma, tat alma ve dokunma organları vasıtasıyla insanın beynine yansır. İlk başta bilgi, algısalıdır. Kavramsal bilgiye, yani fikirlere sıçrama, yeterince algısal bilgi biriktiğinde meydana gelir. Bu, bilgi edinme içinde bir süreçtir. Bütün bir bilgi edinme sürecinin ilk aşaması yani objektif madde-den subjektif bilince, varlıktan fikirlere geçiş aşamasıdır. Bu aşamada, insanın bilincinin veya (teoriler, siyasetler, planlar ya da tedbirler de dahil olmak üzere) fikirlerinin objektif dış dünyasının kanunlarını doğru olarak yansıtır yansıtmadığı henüz ispatlanmamıştır; bunların doğru olup olmadığını tayin etmek henüz mümkün değildir. Sonra, bilgi edinme sürecinin ikinci aşaması bilincin tekrar maddeye, fikirlerden tekrar varlığa geçiş aşaması gelir. Bu aşamada, söz konusu teorilerin, siyasetlerin, planların ya da tedbirlerin beklenen sonucu verip vermeyeceklerini anlamak için, birinci aşamada elde edilen bilgi sosyal pratiğe uygulanır. Genellikle, beklenen sonucu verenler doğru, vermeyenler yanlıştır; bu, özellikle insanın tabiatla olan mücadelesi için geçerlidir. Sosyal mücadelede ilerici sınıfı temsil eden kişiler, bazan yenilgiye uğrar. Bunun sebebi onların fikirlerinin yanlış olması değil, mücadele içindeki güçler dengesinde, gericiğin güçlerinin ilerici sınıfı temsil eden güçlerden o an için daha ağır basmasıdır. Bu yüzden ilerici sınıfı temsil eden güçler geçici olarak yenilgiye uğrarlar ama eninde sonunda zafere ulaşırlar. İnsan bilgisel pratiğin sınavından geçerek yeni bir sıçrama yapar. Bu sıçrama önceki sıçramadan daha önemlidir. Çünkü bilgi edinme sürecinde ilk sıçramanın doğruluğunu veya yanlışlığını, yani objektif dış dünyanın yansıması sırasında oluşturulan fikirlerin, teorilerin, siyasetlerin, planların ya da tedbirlerin doğruluğunu ve yanlışlığını sadece bu sıçrama ispatlayabilir. Doğruyu sınavının başka bir yolu yoktur.»

Sınıflı toplumlarda üretim ilişkileriyle üretim güçleri arasındaki mücadele kendisini sınıf mücadelesi şeklinde yansıtır. Bu mücadeleyi somut olarak yaşamadan kişiler sadece kitap okumakla pro-

leter devrimcisi olamazlar. Özümüz küçük burjuva kaldıkça, ağızımız ne kadar bol laf ederse etsin bu yine de pek bir şey değiştirmeyecektir.

Nitekim 12 Mart döneminde bunun çok örneğini gördük. Üretimden ve pratikten kopuk, devrimci mücadeleyi sadece bir yığın soyut laf kalabalığı ile yürütmek isteyen o «keskin» devrimcilerden kaçık kaldı bugün? Kimi işkence odalarında bülbul kesildi, kimi burjuva yargı organlarında el-etek öperek «günah» çıkardı, kimisi de bir daha geri dönmek üzere gerici kollarını açtı. Dıştan demir gibi sağlam görünüyordular oysa.

Lin Biao da dıştan demir gibi sağlam görünüyordu ve de Mao Zedung'un sözlerini dilinden hiç düşürmüyordu. Pratikte hangi yolun izleyicisi olduğu ortaya çıkmadı mı?

İşçi sınıfı partisinin inşası da buradan geçer. Proletarya partisini; sınıflar mücadelesini alınının aklıyla yürüten, sınanmış, denenmiş; en namuslu, en fedakar öncü devrimciler kuracaktır.

Bugün var olan öğrenci grupları kendilerini **bir parti gibi görme** alışkanlıklarını terkederek, kendilerini işçilerin, köylülerin arasında yeniden eğitip proleter devrimcileri haline gelmelidirler. Lenin'in sözünü ettiği «24 saatini devrime adanmış kişiler» olmadan devrimci hareketi ileriye götürmenin imkânı yoktur.

«İşçilerin arasından, boş ün peşinde koşmayan, aksine dürüst, çalışmaya hazır, bilgili ve yetenekli bir çok kadro yetiştirmek gerekir. Çok sayıda böyle kadro olmadan işçi sınıfının kurtuluşu kavuşması imkânsızdır.» (Mao Zedung, Seçme Eserler, C. 2)

O halde:

Devrimci ahlâkı, devrimci örgütlenme sorunuyla birleştirilerek, devrimci çalışma yapmak üzere ilerli

İyi bir örgütleyici, fedakâr, namuslu ve proleter tavırlı bir devrimci olmak üzere ilerli

Öğrenirken kitle çalışması yapmak, burjuva ve küçük burjuva dünya görüşüne karşı çıkarken somut çalışmalar yapmak üzere ilerli

(Baştarafı 20. Sayfada)

kitleleri bu tür örgütlerde toplar ve harekete sokarsak o ölçüde kitlelere seslenebilir ve politik çalışmayı etkili bir duruma getirebiliriz.

Bu türden taleplere ilgisizliğin gençliği Faşistlerin ve Sosyal faşistlerin kucağına atacağı bir gerçektir.

Kitle örgütlerinde burjuva düşüncelerine yani revizyonizme, oportünizme, reformizme karşı mücadele şarttır ve bu mücadele devrim mücadelesi içinde ele alınmalı ve kitlelerle birleşmenin bir koşulu olarak düşünülmelidir.

DEVLET GÜVENLİK MAHKEMESİ PARTİ YARGILAYAMAZ

Devlet Güvenlik Mahkemesi (D G M) Savcılığı, Türkiye Emekçi Partisi (TEP) hakkında dava açtı. TEP'in tüzüğü ve programı ile TCK'nun 141 ve 142. maddelerini ihlal ettiği iddia edilmekte.

Bir siyasal partinin tüzüğü, programı için isnad edilen suç, TCK'nun ihlali gibi onbeş yıla varan ağır hapis cezalarını gerektiren bir suç ise, buna göre bu partiye katılan üyeler de suça katılmış adedilecektir. Çünkü bu davada sanıklar kişi olarak eylemlerinden ötürü değil, partili olarak suçlanmaktadır. Bu durumda, açılacak olan davanın TEP'i kapatmaya varacak bir tavır olduğu açıktır.

Anayasanın 57. maddesinde siyasal partilerin kapatılmaları davalarına ancak Anayasa Mahkemesinin bakabileceği yazılıdır. Bu nedenle, bir partinin kapanması ile ilgili bir davaya Devlet Güvenlik Mahkemesinin bakmaya yetkisi yoktur.

Üstelik, Anayasa Mahkemesi 1773 sayılı DGM Kuruluş Yasasını iptal etmiştir. DGM'nin yetki alanını aşarak bir siyasal partiyi programından ötürü yargılamaya hazırlanması, kuruluş yasasını iptal eden Anayasa Mahkemesine meydan okuma anlamını taşıyacaktır.

Gayri-millî MC İktidarı, bu günlerde elinden gelen her oyunu tezgâhlamaya çalışmaktadır. Faşizme karşı olan güçler, bu durum karşısında, demokrasi davasına bağlılığın kendilerine yüklediği görevi yerine getirme sorumluluğundadırlar. «Bana dokunmayan yılan bin yaşasın» zihniyetli devrimcilere yakışan bir tavır olamaz. Demokrasi cephesi, faşist cephenin oyunlarını bozmak için bütün gücüyle mücadele etmelidir.

Emekçi sınıfların siyasî örgütlenme özgürlüğüne yapılan bu saldırıyı şiddetle protesto ediyor; bütün devrimcileri, demokratları, yurtseverleri faşist uygulamalara karşı seslerini yükseltmeye çağırıyoruz.

DİRENİŞ

ÇİÇEĞE DURMAK

SUBUTAY HİKMET

Ağacımızın cıvan üç dalıydılar
Toprağın yüreğinden yeşeren
Gecemizden yıldız gibi kaydılar.

Yudum yudum içtik acılarını
Bir aşamanın daha bedenlerinden
Dindirdik doğum sancılarını.

Bayraklar üzgün dinmiş o rüzgâr
Bir şafağa doğru erken erken
Üç dal ard arda çiçeğe durdular.

Mao Zedung'un Yeğeni İle Yaptığı Üç Konuşma

1. KONUŞMA (5 Temmuz 1964)

Başkan MAO : Geçen yarım yıl içerisinde bir gelişme gösterdin mi? İdeolojik seviyeni yükselttin mi?

YUAN SİN : Biraz bulanık durumdayım. Kesin bir şey diyemem. İlerleme yaptığımı söyleyecek kadar cesur değilim, ilerledim desem bile bu yalnızca yüzeyde olmuştur.

Başkan MAO : Bence her şeye rağmen biraz ilerledin. Eskiden olduğu gibi meselelere dar bir açıdan bakmıyorsun artık. «Dokuzuncu Cevab»ı (1) okudun mu? Gelecek kuşaklara «Beş İlke»yi inceletdin mi?

YUAN SİN : Evet, okudum. (Bundan sonra bir süre aralarında bir konuşma geçer, özellikle «Dokuzuncu Cevab»ın içeriği ve «gelecek kuşaklara beş ilke» üzerinde durulur.)

Başkan MAO : Evet, okudukların üzerinde konuştun, ama onları özümleyebildin mi? Bu «Beş İlke» birbirleri içerisinde erimişçesine bağlıdır birbirine. Birincisi teoridir, ya da aynı zamanda uyarılma yöntemidir. İkinci amaçtır, meselâ onu doğru olarak uyguladığında kime hizmet ediyorsun? Bu konuyu kavradın mı her şeyin üstesinden gelebilirsin. Bu en önemlidir. Üçüncü, dördüncü ve beşinci ilkeler metodoloji meseleleriyle ilgilidir. Çoğunlukla birleşmelisin; demokratik merkezîyetçiliği yerine getirmeli, her şeyin bir tek adamın sözüyle olmasına izin vermemelisin, özeleştirini yapmalısın, alçakgönüllü ve uyanık olmalısın. Bütün bunlar metodoloji değil mi?

(Birinci ilke üzerine konuşurken Başkan MAO : Marksizm - Leninizm mi, yoksa revizyonizmi mi öğreneceksin?)

YUAN SİN : Elbette Marksizm - Leninizmi öğreniyorum.

Başkan MAO : O kadar çok kendine güvenme, kim biliyor senin ne öğrendiğini. Marksizm - Leninizm nedir, biliyor musun?

YUAN SİN : Marksizm - Leninizm sınıf mücadelesini sürdürmek ve devrimi başarmaktır.

Başkan MAO : Marksizm - Leninizmin temel fikri devrimi başarmaktır. Ama devrim nedir? Proletaryanın kapitalist, köylülerin toprak ağalarını devirmeleri ve sonra işçi ve köylünün kendi iktidarını kurması, daha da önemlisi bunu pekiştirmek için çalışmayı yılmadan sürdürmeleridir. Şimdi devrim görevi daha tamamlanmamıştır, mücadele devam etmektedir, sonuçta kim kim devirip ortadan kaldıracak, bu, henüz açıklığa kavuşmamıştır. Şimdi Sovyetler Birliği'nde Kruşçev iktidardadır, yani bu, burjuvazinin iktidarda olması demek değil midir? Bizde de iktidarın burjuvazinin elinde olduğu durumlar olmuştur. (...) Kültür bakanlığında kimler

var? Sinema ve tiyatro halkın çoğunluğunun değil de tamamen onların hizmetinde değil mi? (2) Önderlik kimde dersin? Marksizm - Leninizmi öğrenmek sınıf mücadelesini öğrenmek demektir. Sınıf mücadelesi her yerde sürdürülmelidir, sizin enstitünüzde de. (YUAN SİN «Askerî Eğitim Enstitüsü»nde okumaktadır.) Enstitünüzde bir karşı - devrimci ortaya çıktı, bundan haberin var mı? Gerici bir günlük tuttu, bir düzine kadar defter doldurdu, her gün bize küfretti; onun karşı - devrimci bir unsur olarak ele alınması gerekmez mi? Sizlerin sınıf mücadelesine tamamen ilgisiz kalmanız karşısında onların sizin çevrenizde olması doğal değil midir? Karşı - devrimciler olmasaydı devrime hâlâ niçin gerek duyacaktık?

(YUAN SİN pratik eğitim için gittiği ve çok şeyler öğrendiği fabrikadan «Beş Karşıtlık» ile ilgili şeyler anlatır.)

Başkan MAO : Her yerde karşı - devrim vardır, fabrikalarda neden olmasın? Orta ve alt kademeli Guomintang memurları, Guomintang partisinin adamları v.b. hepsi saflara sızdılar. Hangi kılığa bürünmüş, ne şekilde maskelenmiş olurlarsa olsunlar; onlardan temizlenmeli, arınmalıyız. Sınıf mücadelesi her yerde sürdürülmelidir, çünkü her yerde karşı - devrimci unsurlar vardır. Çen Dung - ping seninle birlikte kalmıyor mu? Enstitünüzde onun hakkında açıklanan her şeyi okudum. Bir karşı - devrimciyle birlikte kalıyormuşsun da farkında değilsin!

(Başkan MAO daha sonra enstitüdeki siyasal ve ideolojik çalışmaları sordu. Mao Yuan SİN bu konularda kendi bildiklerini anlattı.)

YUAN SİN : Toplantılar yapıyorlar ve bir sürü şeyler konuşuyorlar. Dışardan bakınca çok heyecan verici, oysa bir çok canalcı sorun çözümlenemiyor.

Başkan MAO : Bütün ülke geniş alanda Halk Kurtuluş Ordusundan bir şeyler öğrenmekle meşgul. Sizler de Halk Kurtuluş Ordusunun üyeleri değil misiniz, neden ondan bir şeyler öğrenmiyorsunuz?

(Yuan SİN Enstitüde siyasal eğitimin nasıl yapıldığını açıklar.)

Bütün bunlar gevezelik, sadece derslere giriyor ve tartışıyorsunuz, ne yararı olacak? Gidip gerçeği öğrenmelisiniz. Hiç bir gerçek bilginiz yok, her şeyden önce ideolojinin iyi kavranması ilkesini bile uygulamamışsınız, o zaman bu konuları nasıl anlayacaksınız?

(Başkan MAO özellikle rüzgârlı havalarda büyük dalgalı suda yüzmeyi öğütler ona ve Yuan SİN'i bunu kararlılıkla denemeye teşvik eder.)

Artık suyu biliyorsun ve onu iyi kavradın, bu çok güzel. Ata binmesini becerebiliyor musun?

YUAN SİN: Hayır, binemiyorum.

Başkan MAO: Asker olup da ata binmeyi bilmemek! Böyle olmamalı.

(Yuan Sin'e ata binmeyi öğütler. Başkanın kendisi sürekli ata biner ve yanındakilerin de öğrenmelerini sağlamıştır.)

Hic silâh atış eğitimi yaptın mı?

YUAN SİN: Dört yıldan beri elimi silâha sürmedim.

Başkan MAO: Şimdilik tüm millisler iyi silâh kullanıyorlar. Ama siz Halk Kurtuluş Ordusu üyeleri hiç atış eğitimi yapmadınız. X'e eleştirilerimi tartışın, bu ne biçim askerdir ki silâh atmasını bilmiyor.

(Denizin daha sıcak olduğu bir günde, yüzmekten dönen Yuan Sin üşüyünce, «denizin içi her şeye rağmen daha sıcaktı» der.)

Başkan MAO: (Yuan Sin'e kızgınlıkla bakarak) Aslında sen zorluklardan korkuyorsun ve rahatı seviyorsun. (Gelecek kuşaklara ikinci «ilke»yi anlatırken şöyle dedi:) Kişisel sorunlar üzerinde düşünmeyi biliyorsun, bütün zamanını kişisel sorunlarınla uğraşarak geçiriyorsun. Baban (Mao Ze-min) düşman karşısında korkusuz ve kararlıydı, kişisel çıkarlarından çok halka hizmet ettiği için de en ufak bir kararsızlığa düşmedi. Onun yerinde sen olsaydın hayatının bağışlanması için diz çöküp yalvarmaz mıydın? Ailemizin bir çok kişisi Guomintang ve Amerikan emperyalistleri tarafından öldürüldü. Sen bal-la yağla büyüdün ve zorluk nedir bilmedin. Hani ilerde sağcı olmayıp ortada kalsan bile gene iyidir diyeceğim geliyor. Sen hiç sıkıntı çekmedin, nasıl devrimci olabilirsin?

YUAN SİN: Benim için hâlâ biraz umut var mı?

Başkan MAO: Evet var, ama belirttiğim bu eksiklikleri giderirsen çok daha iyi olur.

(Başkan MAO üçüncü «ilke» üzerinde şöyle konuştu.)

Bir toplantıyı nasıl yapıyorsun? Sen bir takım önderisin, bir takım önderi nasıl davranmalıdır? Eleştiriler karşısında olumlu tavır takınabiliyor musun? Haksız olsa bile sana yöneltilen bir eleştiriyi dinleyebilir misin? Asılsız ve adil olmayan bir suçlamayı kabul edebilir misin? Bütün bunları yapamıyorsan halkla nasıl bütünleşeceksin? Özellikle seninle aynı düşüncede olmayanlarla çalışmayı öğrenmelisin. Eğer ağızına bir parmak bal çalınmasını ve kulaklarına da şerefine söylenen şarkılar istliyorsan, bu en tehlikelidir. Ve bu tam da senin sevdiğin şeydir.

(Başkan dördüncü ilke üzerine şunları söyledi.)

Kitlelerle bütünleşiyor musun? Kadroların kızları ve oğullarıyla zamanını geçirip, öbürlerine tepeden bakan sen değil misin? Herkesin konuşma-

sına izin vermeli tek kişinin yargılarıyla, sorunları çözmesiyle yetinmemelisin.

(Beşinci ilke üzerine konuşurken Başkan:)

Bu açıdan biraz ilerleme yaptın. Özeleştirilni biraz yapıyorsun. Ama bu bir başlangıç bile sayılmaz. Her şeyin iyi gittiğini sanmamalısın.

(Daha sonra başkan bir kez daha Enstitü çalışmaları üzerinde konuştu.)

Enstitünüzdeki temel eksiklik «Dört Öncelikler» (5) uygulayışınızdan kaynaklanmaktadır. Marksizm - Leninizmi öğrenmek istediğini söylememiş miydin? Peki hangi çalışma yöntemini uyguluyorsun? Yalnızca anlatılanları dinlemekle ne kadar şey öğrenebileceğini sanıyorsun? En önemlisi gidip pratikten öğrenmektir.

YUAN SİN: Fen ve mühendislik fakülteleriyle, edebiyat fakültesi farklıdır. Birincisi toplumla ilişki kurmaya pek fazla zaman bırakmaz.

Başkan MAO: Bu yanlış, sınıf mücadelesi senin en önemli ve vazgeçilmez meselendir. Bunun daha önce X'le tartıştım. Enstitünüz, öğrenciler, kadrolar hiç eksiksiz köylere gidip «Dört Yenilenme»yi iyi uygulamalı. Bu kış ya da gelecek yıla ilkbaharda gitmelisiniz. Erken gitmeniz geç gitmekten daha iyi. Ama mutlaka gitmelisiniz. Sana gelince, yalnızca «Dört Yenilenme»yi uygulayamazsan köylüleri, «Beş Karşıtlıkları» uygulayamazsan da işçileri anlayamazsın. Ancak böyle bir siyasal eğitim gördükten sonra seni üniversite mezunu sayabilirim. Yoksa Askerî Eğitim Enstitüsü seni mezun etse bile, ben senin diplomanı tanımam. Sınıf mücadelesini kavramadan nasıl üniversite mezunu sayılabilirsin? Mezun olmadan önce bu konuyu sana ek olarak veriyorum. Enstitünüz ideolojik çalışmayı yapmadı, içinde o kadar karşı-devrimci var, sizin bundan haberiniz yok; Çen Dung-ping ile yan-yanaydınız, bunu farketmediniz.

(Yuan Sin, Çen Dung-ping'in tatilde eve gittiği zaman düşman radyosunu dinlediği için yozlaştığını söyler.)

Bir düşman radyosuna nasıl inanırsınız? Sen dinledin mi? Düşmanın yiyecek ekmeği bile yok, söylediklerine nasıl inanırsın? Vey Li-huang (6) İş için gittiği Hong-Kong'dan parasını kaybederek döndü. Vey Li-huang gibilerini herkes aşağılar, düşmanın bile ondan ve Çen Dung-ping'den tiksindiğini düşünmek zor.

«Dört Öncelikler» nelerdir? (Yuan Sin bu konuda konuştu.) Bunu biliyorsun. Öyleyse canlı ideolojiyi neden kavramıyorsun? Enstitünüzde bir çok siyasal kadroların olduğunu duyuyorum, ama onlar gerekli olanı kavramadıklarından doğal olarak ideolojiyi de kavramıyorlar. Az da olsa problemlerinizi olduğu sürece enstitünüzün kaydettiği başarılar, o kadar dikkate değer değildir. Askerî eğitimle yalnızca on yıldan beri uğraşıyoruz. Ordumuzun teknik

okulların yönetimi konusunda hiçbir tecrübesi yok, 1927'de savaşmayı öğrendiğimiz gibi: önce bu konuda tecrübemiz yoktu ve yenilgiye uğruyorduk, ama daha sonra öğrendik.

(Başkan Mao bir şey daha sordu.)

Enstitünüzde eğitim reformu nasıl gidiyor?

YUAN SİN: Son sınav döneminde birliğimiz yeni bir yöntemi denedi. Herkes bunun iyi olduğu kanısındaydı ve her öğrencinin seviyesi hakkında doğru bir değerlendirme yapıldı. Bu, aynı zamanda çalışma yöntemini bütünüyle etkiledi ve canlı çalışmaların yolunu açtı.

Başkan MAO: Bu çok önceden yapılmalıydı.

YUAN SİN: Eskiden geçer not almak ön planda olduğundan, öğrenmek için çalışmıyorduk.

Başkan MAO: Bunun farkına varmanız iyi bir şey. Bu yüzden sizi kınayamam çünkü genel olarak eğitim sistemi sizi katı bir şekilde 5 üzerinden geçer not almaya zorluyor. Bu geçer notu alamazsınız ilerlemenizi tamamen engelleyebilirler. Kızkardeşinin de böyle bir sorunu oldu. Pekin Üniversitesi'nde bir öğrenci vardı; derslerde pek not tutmazdı, sınavlarda 3,5 - 4 arası bir puan tuttururdu, ama bitirme sınavında kâğıdı sınıfın en iyi sınav kâğıdı idi. Bütün bunların farkına varan kişiler gerçek çalışma insiyatifini kazandılar. Bazı kişiler not tutturma kavramını aştılar ve istekle, kendi insiyatifleriyle çalıştılar. Öğretmenleriniz pasif metot kullanıyorlar. Her gün ders dinliyorsunuz. Gerçekten bu kadar çok söyleyecek şeyleri var mı? Öğretmenler ders notlarını sizlere dağıtmalılar, neden çekiniyorlar? Öğrencinin o notları kendisinin çalışmasına izin vermeli. Ders notlarını öğrenciden gizli tutmak, yalnızca derste not tutmalarına izin vermek, onları korkunç sıkar ve engeller. Geçmişte Kang-da'da öğretmenken notları önceden çocuklara dağıtırdım. Yalnızca yarım saat konuşur, sonra öğrencileri kendi kendilerine çalışmaya bırakırdım. Daha sonra da öğrenciler sorular sorardı ve bunları cevaplandırırdım. Esas olan öğrencilerin, üniversite öğrencilerinin, özellikle son sınıfların kendi kendilerine çalışıp sorunları çözümlemeleridir. Çok konuşmanın ne faydası var ki?

Eskiden herkesi açıkça yüksek not almaya zorluyorlardı. Öğrenciler okulda çok iyiydiler ama pratikte iyi değillerdi. Geçmişte Hanlin Akademisi'nin yüksek dereceli mezunlarının hiç birinde gerçekten bir yetenek ya da öğrenim yoktu. Yetenek ve öğrenim daha çok ikinci dereceye bile giremeyen mezunlar arasında vardı. Tang Hanedanının en büyük iki ozanı «chü-yen» derecesi bile alamamışlardı. Not tutturmaya o kadar önem vermeyin; gücünüzü sorunları tahli etmek ve çözmek için yeteneğinizin eğitilip geliştirilmesinde kullanın, yoğunlaştırın. Öğretmenlerinizin peşinden sürüklenip tek onlara bağ-

lı kalmayan. Eğitim reformu sorunu öncelikle öğretmenlerin sorunudur. Öğretmenlerin çok kitabı var ve ders notları olmaksızın hiç bir şey yapamazlar. Niçin ders notlarını sizlere dağıtıp da sorunları sizinle birlikte çözümlemezler. Son sınıf öğrencileri sorular yönelttikleri zaman öğretmenler ancak bunların yarısını cevaplandırır ama öteki yarısıyla ilgileri bile yoktur. Buna da sorunları öğrencilerle birlikte çalışıp tartışma deniyor. Öğretmenler çok bilmiş havalarla öğrencileri korkutup sindirmemeli. Burjuvazi bile sadece bilgi tikiştirme anlayışıyla yürütülen öğretime karşıdır. Biz neden karşı çıkmayalım.

(Bir keresinde Yuan Sin, Başkan Mao'yu yeni bilimsel gelişmeler sergisine gitmeye zorlamıştı, Başkan: «Şimdi meşgulüm, gidip göremem. Dikkatli incelemeye zamanım yok, zaten at sırtında giderken çiçeklere bakmanın bir değeri yoktur» dedi.)

Nasıl oluyor da Marksizm - Leninizmle değil de bunlarla ilgileniyorsun? Hem çoğu kez olayların bu yönü hakkında pek az soru sorduğunu görüyorum. Hangi gazeteyi okuyorsun daha çok?

YUAN SİN: «Halkın Günlüğü» gazetesini.

Başkan MAO: «Halkın Günlüğü»nde okumaya değer bir şey yoktur. «Kurtuluş Ordusu Günlüğü» ya da «Çin Gençliği Günlüğü» okumalısın. İşçilerin ve askerlerin yazdıkları gerçek ve canlıdır, sorunları açıklamayı bilirler. «İki şeyin bir şeyde birleşmesi» üzerine tartışmayı okudun mu?

YUAN SİN: Çok azını okudum ve okuduklarımı da anlayamadım.

Başkan MAO: Öyle mi? Şu gazeteye bak. (Başkan, «Çin Gençliği Günlüğü» gazetesini verir.) İşçiler olayları nasıl tahlil ediyorlar, Gençlik Birliği'nin kadroları olayları nasıl tahlil ediyorlar, gör. Çok iyi tahlil ediyorlar, «Halkın Günlüğü»nden daha iyi anlaşılır onlar.

(Başkan Mao devam etti.) Siyasal çalışmanız sadece konuşmaktan ibaret. Çok şey öğrenmek istiyorsan eğer gerçeklerin içine girip çalışman gerekir. Neden hep Marksizm - Leninizm değil de hep kendi branşınla ilgileniyorsun?

Tarih! İncelerken geçmişle bugünkü gerçeklerle birleştiremezsen bir işe yaramaz. Modern tarihi inceleyip de köy ve aile tarihlerini araştırmazsan bu tam bir zaman kaybıdır. Eski tarihi öğrenirken onu aynı zamanda günümüzün gerçekleriyle birleştirmen gereklidir ve o arkeoloji ve arkeolojik kazılardan ayrılamaz.

Yao, Sun, Yü var mıydı, yok muydu? Ben inanmıyorum, gerçek bir kanıt yok. Şang hanedanını kanıtlayan kemik kalıntıları olduğundan buna inanabiliriz. Gidip kitaplara gömülürsen, çalıştıkça daha az öğrenirsin. (2. ve 3. konuşmaları gelecek sayı yayımlayacağız.)

Demokratik Kitle Örgütlerini Doğru Değerlendirelim

İstanbul'da geçtiğimiz ay içerisinde toplanan delegeler, gençliğin «TEK KİTLE ÖRGÜTÜ»nü kurmak üzere yeni kurulacak örgütün yönetim kurulunu seçtiler. Toplantıya Halkın Kurtuluşu, DGD, Militan Gençlik ve DGB'nin görüşlerini benimseyen gençler katıldı. Dergimiz bu birliği coşkuyla selâmlar.

Bu konuya bağlı olarak DİRENİŞ, okurlarına «demokratik kitle örgütlerinin niteliği» üzerine bir yazı sunmaktadır.

DİRENİŞ

En genel biçimde demokratik kitle örgütleri, kitlelerin akademik, demokratik taleplerini savunan ve bu taleplerin gerçekleşmesi için mücadele eden örgütlenmelerdir. Kitlelerin gerçek talepleri devrimci olup gerici diktatörlüğe karşıdır. Bu nedenle kitle örgütleri gerici düzene karşı mücadele etmek zorundadırlar. Gerçekte kitle örgütlerinin demokratik içeriğini gerici düzene karşı olmaları oluşturur. Yani gerici düzene karşı mücadele etmeyen kitle örgütleri demokratik olamaz.

Kitle örgütleri temsil ettiği kitlenin büyük çoğunluğunu kucaklamalıdır, ya da mücadelesi buna yönelik olmalıdır. Aksi takdirde kitlelerin büyük ço-

ğunluğunun düzen aleyhtarı potansiyeli örgütlene-memiş olur. Eğer örgüt kitlelerin büyük çoğunluğunu bağrında toplamak istiyorsa, kitleleri gerici düzene karşı mücadele içine sokmak istiyorsa onların istek ve ihtiyaçları uğrunda mücadele etmelidir.

Düzene karşı mücadele aynı zamanda bu düzeni ayakta tutan güçlere de karşı olmalıdır. Aksi halde mücadele kısırlaşır ve başarıya ulaşamaz. Ülkemizdeki gerici diktatörlüğün diğer bir sosyal dayanağı da emperyalizm, özellikle Amerikan emperyalizmi ve Rus sosyal emperyalizmidir. Bugün iktidarda bulunan gericiler esas olarak Amerikancıdır. Ancak Dünya ve Ülkemizdeki birçok gelişme onları sosyal emperyalizme el uzatmaya itiyor.

Bu nedenle iki süper devlete karşı, özellikle ABD emperyalizmine karşı mücadele ile birleşmeyen anti-faşist bir mücadele kısır kalır. Lenin «Emperyalizm bir şiddet ve gericilik eğilimidir.» der ve devam eder, «Emperyalizm her şeye özgürlük değil ama egemenlik götüren malî sermayenin ve tekel-lerin çağıdır. Bu eğilimin siyasal sonucu ise şöyle olmaktadır: Siyasî rejim ne olursa olsun her yerde gericilik doğmaktadır.» Bu nedenle emperyaliz-

MAO ZEDUNG'UN YEĞENİ İLE YAPTIĞI ÜÇ KONUŞMA

DİPNOTLAR :

- (1) Bu dönemde Mao Zedung, bizzat kendisini yarım yüzyıldır adadığı, gelecek kuşakları devrimci davaya yetiştirme sorunuyla çok yoğun olarak meşguldü. Gelecek kuşaklar için «Beş İlke» ya da kriter ilk olarak 1964 Temmuzunda ortasında «Kruşçef'in sahte komünizmi ve dünyaya tarihi dersleri» (Peking Review, 1964) adlı makalesinde yayımlandı. Gelecek kuşaklar : a) Revizyonist değil gerçek marksist-Leninist olmalıdırlar, b) Bütün dünya ve Çin halkının büyük çoğunluğuna bütün kalbileriyle hizmet eden devrimciler olmalıdırlar, c) Büyük çoğunlukla birleşen ve büyük çoğunlukla çalışabilen devlet adamları olmalıdırlar, d) Partinin demokratik merkezîyetçiliğini uygulamada örnek olmalılar ve önderliğin kitle çizgisi yönteminde ustalaşmalıdırlar, e) Alçakgönüllü ve akıllı olup çokbilmiş ve katı tavırlara karşı uyanık olmalıdırlar.
- (2) 1964'te Ciang Çing, modern devrimci Pekin Operasını geliştirip imparatorlar, generaller ve cariyeleri konu edinen eski oyunların yerini almasını sağlayarak bu durumu düzeltmek için büyük çabalar göstermeğe başlamıştı.

- (3) Bu X'in Pavvel Mif olduğu söylene de büyük bir ihtimalle Kuusinen'dir, 1964'te Kuusinen Çin'e ve Mao'ya şiddetle çatmıştır. Ama ikinci ya da üçüncü derecede bir Komintern üyesi de olabilir.
- (4) Mao Zedung'un kardeşi, Mao Ze-min, 1938'den 1942'ye dek o zamanlar Sinkiang'da Sovyetler Birliği ile işbirliği yapan yerli savaş ağası General Şeng Şih tarafından yönetilen hükümetin maliye bakanlığını yapmıştır. General Şeng ittifakı Moskova'dan Guomintang'a değiştirince Mao Ze-min 1942 Eylülünde tutuklandı ve 1943'te idam edildi.
- (5) 1960 Eylülünde Lin Biao, Parti Askerî İşler Komitesi'nin bir toplantısına «Dört İlişki» adlı bir rapor sundu. Bundan kısa bir süre bu, «Dört Öncelikler» adı altında yeniden formüle edildi. Bunlar: a) İnsanın silâhla ilişkisinde insanın önceliği, b) Siyasal çalışmaların öbür çalışmalara önceliği, c) İdeolojinin gündelik siyasal çalışmaya önceliği, d) Canlı ideolojik çalışmaların kitabî düşüncelere önceliğidir. Bunlar Mao Zedung tarafından da Askerî İşler Komitesince kabul edilmeden önce gözden geçirilip geliştirildi.
- (6) 1946-49 iç savaş döneminde komünistlere karşı savaşmış bir Guomintang generalidir. 1959-60 yılları arasında ise Ulusal Savunma Konseyinde üye idi.

me karşı verilen mücadele ile birleştirilmeyen anti-faşist mücadele sadece kısır kalmaz hatta her durumda emperyalizmin işine yarar. Elbetteki sosyal kurtuluş mücadelesi ile bütünleşmeyen bir mücadele de kısmî başarılar elde etse bile sonuç olarak başarısız olur. Kısaca, millî mücadele demokratik mücadeleye tâbi kılınmalıdır.

En geniş kitlelerle birleşmek için çalışma tarzımız nasıl olmalıdır?

Proleter devrimcilerin örgütsel çalışma tarzı demokratik merkezîyetçiliktir.

Demokrasi, kadroların canlı, yaratıcı bir enerjiyle inisyatiflerini sonuna kadar kullanmaları demektir.

Farklı fikirlerin mücadelesi ve doğru fikirlerin yanlışların yerini alması, sorunları cesaretle ileri sürmek için gerekli bir ortamdır. Demokrasi ortamında kitlelerden gelen düşünce ve deneyler ortaya konur, tartışılır. Yanlış görüşler mahkum edilir ve deneyler merkezleştirilirse doğru düşünceler, somut gerçeklere uygun doğru kararlar oluşturulur ve doğru tarzda yönlendirme mümkün olur.

«Demokrasi yoksa düşünceler kitlelerden gelmiyorsa» diyor Mao-Zedung «iyi bir çizgi, genel ve özgül iyi bir politika ve yöntemler oluşturmak imkânsızdır.»

Doğrular ancak, merkezî bir tarzda, tüm kadroların ve kitlelerin düşünce ve deneylerinin birleştirildiği bir ortamda oluşur. Hiç bir kimse hiçbir grup tek başına doğru kararlar oluşturamaz. Somut durumu tespit edemez. Ve örgütsel çalışma tarzı kitle içindeki çalışmadan ayrı ele alınırsa uygulanması mümkün olmaz. Soyut, içi boş bir şey duruma gelir. Demokratik merkezîyetçilik kitle içindeki çalışmayla, pratikte doğru önderliğin ifadesi olan **«Kitlelerden kitlelere»** ilkesiyle somutlaşır gerçek haline gelir.

Mao-Zedung pratikte doğru önderlik ilkesini şöyle anlatıyor: «Kitlelerin düşüncelerini dağınık ve sistemleşmemiş fikirleri almak ve onları derli toplu hale getirmek (Onları inceleyerek değerlendirerek, derli toplu ve sistemli düşünceler haline getirmek.) Ondan sonra yeniden kitlelere gitmek ve kitleler bunları kendi fikirleri olarak benimseyene, onlara sıkı sıkıya sarılana ve onları eyleme dönüştürene kadar bu fikirleri yaymak ve açıklamak ve bu fikirlerin doğruluğunu bizzat kitlenin eylemi içinde sınamak, sonra kitlelerin düşüncelerini alıp bir hedefe daha derli toplu hale getirmek, yeniden kitlelere gitmek ve böylece bu fikirlerin her defasında daha doğru, daha canlı ve daha zengin bir duruma geldiği sonsuz bir helezon içinde bunu bir daha, bir daha tekrarlamak.»

Bunun içindir ki; demokratik merkezîyetçilik kitlelere güvenmek, dayanmaktır, proleter devrimcilerin çalışma tarzıdır.

Revizyonistlerin çalışma tarzı ise **bürokratik merkezîyetçiliktir**. Revizyonistler doğru fikirler oluşturup kitleleri kurtuluşa kavuşturmak yerine onları sömürü çarkının sınırları içinde bir mücadeleye bağlı tutmaya çalışırlar, onlar hep örgütlü mücadeleyi ağızlarına sakız ederler. Ama örgütlenmeden anladıkları kitleyi denetim altında tutmak kendi kontrolünde bir sürü gibi gütmektir. Hareketin karşısına dikilip «Örgüt» diye haykırırlar, çünkü denetim altında olmayan kitlelerin «kendiliğinden eylemlerinden» bunun daha şiddetli bir mücadeleye dönüşmesinden korkarlar. Oysa devrimciler kitlelerin kendiliğinden eylemlerinin yanında ve en önde yer alırlar bunu daha da ileri mücadeleye dönüştürmeyi devrim mücadelesi yolunda iktidar mücadelesine seferber etmeyi amaçlarlar.

Revizyonistler demokratik mücadeleyi burjuva yasalarının izin verdiği mücadele olarak anlıyorlar. Onlar «koşullara uygun olmayandan» burjuvazinin koyduğu koşulları anlıyorlar oysa proleter devrimciler için koşullara uygunluğun anlamı devrimci mücadelenin o günkü koşullarına uygunluktur. Mücadele biçimlerini koyduğu yasaklar ve «özgürlükler» ile burjuvazi değil onu alaşağı etmek için yürütülen mücadelenin gerekleri tayin eder.

Devrimci gençliğin kitle örgütleri ulusların kendi kaderlerini tayin hakkını savunmalıdır. Gençlik içindeki şöven duyguları yok etmek için iki ulus ve azınlık milliyetlerin mensubu gençlerin aynı örgüt çatısı altında birleşmesi için bu şarttır. Ayrıca ulusların kendi kaderlerini özgürce tayin etme ve başka bir devlet kurmak üzere ayrılma hakkı demokratik bir haktır. Lenin bu hakkı savunmayı **Demokratik görevler** içinde sayar. Kürt milleti üzerindeki millî zulme karşı çıkmayan bir örgüt demokratik görevlerini yerine getirememiş olur. Ve gerçek anlamda demokrat sayılmaz. **Cumhuriyet, millî ve memurların halk tarafından seçilmesi, kadınlara eşit haklar, milletlerin kendi kaderlerini tayin hakkı vb..** istekleri Lenin yukarıda belirttiğimiz gibi demokratik istekler arasında sayar. Revizyonistler, bu konuda bir ton demagoji yaparak demokratik kitle örgütlerinin bu talepler uğruna mücadele edemeyeceğini söylemekle hakim ulus şövenizmine hizmet etmektedirler. Devrimciler sosyal şöven düşüncelere karşı amansızca mücadele etmelidir.

Proleter devrimciler için öğrenci gençlik içinde politik çalışma yapmak hiçbir zaman gençliğin akademik taleplerine, günlük çıkarları için verdikleri mücadeleye gereken önemi vermemek değildir. Zaten anti-faşist gençliği son birimine kadar örgütlemek bu konuda göstereceğimiz duyarlılığa bağlıdır. Politik çalışma ile akademik, ekonomik amaçlar için mücadele bir birine ters düşen şeyler değildir, tam tersine birbirine bağlıdır. Ne kadar geniş

(Devamı 15. Sayfada)

DİRENİŞ Dergisinin siyasi ve kültürel hedefleri üzerine

Bir gazete adına dergimize yöneltilen sorulara Ali Eralp arkadaşın verdiği cevaplardan bir bölümünü bu konuya açıklık getireceği düşüncesiyle yayınlıyoruz.

DİRENİŞ

SORU : DİRENİŞ Dergisinin çıkış nedenlerini sıralar mısınız?

CEVAP : DİRENİŞ'in «çıkış nedenlerini» politik ve kültürel olmak üzere iki alanda ele almak gerekir. Önce «kültürel» alandaki çıkış nedenlerini sıralayalım.

Bugün sosyal hayatımızı emperyalist kültür ile yarı-feodal kültür bir ahtapotun kolları gibi sarmış durumdadır ve faşist ideoloji her yanda kol gezmektedir.

Demokrasinin her çeşidine düşman olan kanlı güçler, bir yandan kanlı planlar ve tertipler peşinde koşarken, bir yandan da faşizmin ideolojik temelini yaratmak amacıyla istilacı, milliyetçi, ırkçı fikirleri yoğun bir propaganda ile yayma çabasıdadırlar. Bu gerici, ırkçı ve yoz kültür ittifakının karşısında, ulusal ve devrimci kültürümüzün filizlenip boy atabilmesi için bütün sanatçılarımızın, bütün yazarlarımızın amansız bir mücadele vermesi gerekmektedir. Devrimci sanatın görevi, bu savaşta en etkin silâh ve yöntemlerle katılmak; gerici, ırkçı, emperyalist ideolojilere karşı tam bir kararlılık ve dirençle halkımızın ilerici, devrimci ideolojisini savunmak ve yaymak olmalıdır.

İşte bu mücadeleye omuz verme düşüncesini, bizi «böyle bir dergi çıkarmaya iten nedenler»in arasında sayabiliriz.

«DİRENİŞ»in 1.inci sayısında da belirttiğimiz gibi, biz, sanat ve kültür cephesinde verilen kavganın bir avuç burjuva ve küçük burjuva aydını ile kapalı kapılar arkasında yürütüleceğine inanmıyoruz. Biz, devrimci bir kültürün ancak, halkla kurulacak canlı bir ilişki ve karşılıklı etkileşim sonucunda yaratılabileceği inancındayız. İşte bu nedenle böyle bir derginin çıkarılması ihtiyacını duyduk.

Bize göre, bugünkü sanat ve kültür çalışmalarını yeterli değildir ve üstelik bu çalışmalar geniş halk yığınlarının devrimci mücadelesinden soyutlanarak yürütüldüğünden, giderek bir avuç burjuva ve küçük burjuva aydınına hizmet eden bir araç durumuna düşürülmüştür. Sanat dergilerimiz ise genellikle, hayattan ve gerçeklerden kopuk bir takım biçimsel meselelerin tartışıldığı bir «gevezelik alanı» haline getirilmiştir. Bu nedenle sanat ve edebiyatımız —bir kaç sanatçı ve topluluk dışında— yığınlarla canlı ilişkiler kuramamıştır. Sanatçılarımız, edebiyatın halka götürülüp sevdinilmesi işini «nasıl olsa onlar bir şey anlamaz» düşüncesiyle genellikle küçümse-

mişler, pratik çalışmalardan uzak durarak, daha çok «lafazan»lıkla yetinmişlerdir.

Bu tavır, halk yığınlarını «sürü» yerine koyan ve onlara tepeden bakarak «ahkâm» kesen burjuva sanatçıların tavrıdır. Bu tavır, Marksizmi, yığınları kurtuluşa götüren «maddî bir güç» olarak değil de, sadece bir «düşünce biçimi», bir «metot» olarak gören burjuva sosyalistlerinin tavrıdır.

İşte, bu türden hastalıklı burjuva ve küçük-burjuva tavırları ile mücadele etme düşüncesini, bizi, «böyle bir dergi çıkarmaya iten nedenler»in arasında sayabiliriz.

Buraya kadar söylediklerim, dergimizin kültür alanındaki amaçlarını, yapmak istediği çalışmaları ve çıkış nedenlerini özetliyordu. «DİRENİŞ»in bir de politik mücadele alanında gerçekleştirmek istediği bazı tasarıları, amaçları ve ortaya çıkış nedenleri var, şimdi de kısaca bu noktaya değineyim.

Devrimci mücadelemiz 1971-73'lerden geçerek önemli bir aşamaya gelmiştir bugün. Artık bir takım hastalıklı tavırlar, sapmalar; sosyal şöven, darbeci, kuyrukçu, anti-Marksist tezler devrimci kadrolar arasında ilgi görmüyor. Dağınıklık, yılgınlık, parçalanma dönemini geride bırakıyoruz. Devrimci fikirler yığınları arasında hızla yayılıyor.

Böyle bir ortamda devrimcileri bekleyen görevlerin başında işçi sınıfının politik, ideolojik, örgütsel öncüsü devrimci bir partinin inşası gelmektedir. Elbette ki böyle bir partinin kuruluşu, ortaya çıkışı «ha» deyince olabilecek bir iş değildir. Bu görevin yerine getirilmesi uzun çalışmalar, ideolojik mücadeleler ister, pratik ister. Devrimci bir yayın organı olan DİRENİŞ, proletarya partisinin inşasına yardımcı olacaktır. Bizi «böyle bir dergi çıkarmaya iten politik nedenler»in başında bu gelmektedir.

İkincisi, bugün devrimci kadroların emperyalizme ve faşizme karşı toparlanmaları, güçlü birlikler oluşturarak düşünce ve eylem birliğine ulaşmaları yine devrimcileri bekleyen acil görevlerdendir. Ve bu alanda hayli umut verici gelişmeler de vardır. Safflar belli olmaya başlamıştır artık. Bir yanda küçük-burjuva ve burjuva sosyalizmini temsil eden revizyonist hareket, öte yanda işçi sınıfı sosyalizmini temsil eden proleter devrimci hareket. Mücadele devam etmektedir. DİRENİŞ, devrimcilerin birliği için yapılacak bütün çalışmalara yardımcı olacak, omuz verecektir. «DİRENİŞ»in «politik çıkış nedenleri»nden ikincisi de işte budur.

Bütün bunların yanında dergimiz, Sovyet revizyonistlerinin başını çektiği «modern revizyonistler»e sosyal emperyalistlere ve yerli işbirlikçilerine karşı da amansız bir mücadele yürütmeyi devrimci bir görev saymaktadır. Bu ilkeyi de üçüncü «politik çıkış nedeni» olarak sayabiliriz.

JORI IWENS VE MARCELINE LORIDAN'IN 12 FİLİMLİK «ÇİN'İN SERÜVENİ» DİZİSİ ÜZERİNE

Yukong dağları nasıl kaldırdı?

AHMET SİNANGİL

«Yukong Dağları Nasıl Kaldırdı?» eski bir Çin masalının adıdır. Masalda bir zamanlar Yukong adında bir yaşlı kişinin yaşadığı anlatılmaktadır.

Bu adamın evi güneye bakarmış ve kapısının önünde duran iki büyük dağ yolu kapatmış. Adam bir gün oğullarını çağırmış ve hep birlikte kazma küreğe sarılmışlar, dağları büyük bir kararlılıkla kazmaya başlamışlar. Akıllı ihtiyar adıyla bilinen bir başka aksakal onları görünce gülmekten kırmış: «Amma da aptalsınız! Bu iki koca dağ kendi başınıza kazıp bitirmenize imkân yok!» demiş. Yukong cevap vermiş: «Ben ölünce oğullarım devam eder; torunlarım da ölünce onların oğulları ve torunları devam eder ve bu durmadan sürüp gider. Dağlar ne kadar yüksek olursa olsun, daha fazla büyümezler. Ama bizim kazdığımız her bir parçayla dağlar biraz daha küçülecek. Niçin onları yok etmeyi başaramıyalım ki?» (MAO ZEDUNG, Seçme Eserler, C. III, s. 290).

Joris Iwens ve Marceline Loridan'ın çektiği 12 filimlik bir diziden oluşan «Çin'in Serüveni» ya da (Yukong Dağları Nasıl Kaldırdı?) adlı eseri Fransa'da geniş ilgi gördü. Bu ilginin nedenlerini iki noktada toplayabiliriz:

1 — Filmin, —burjuva ve revizyonist masallarla Çin'i çarpık bir biçimde tanıyan— batılı kamu oyu için gerçekçi bir belge olmasında,

2 — Çin gerçeğini büyük bir yalınlıkla yansıtan, seyirciyle filimdeki kişiler arasında yoğun ve samimi ilişkiler kurmayı başaran sinema dilinde.

Bu filmlerin ülkemizde oynanması şimdilik ihtimal dahilinde değil. Bu nedenle sosyalizmin inşasının insanların güncel pratiği olduğu bir ülkeyi, gelişimi ve çelişkileriyle, 12 saatlik bir filim şeridinde yansıtan bu önemli militan sinema örneğini kısaca tanıtmakta yarar var. Önce, bu kısali uzunlu 12 filmin isim, süre, çekim yeri ve ana konularıyla bir dökümünü yapalım.

1 — PETROLÜN ÇEVRESİNDE (81 dakika): Çin'in kuzeydoğusunda, Mançurya'da petrol yataklarının değerlendirilmesi. Eskiden çöl olan bu bölgede tarım ve endüstriyi kaynaştıran yeni türde bir «köy»ün doğuşu.

2 — ŞANGAY'DA BİR ECZANE (74 dakika): «Sağlık İşçileri» tarafından kollektif biçimde yönetilen, görevlilerin güler yüzlüleriyle halkın hizmetinde olduğu bir eczaneden görüntüler.

3 — JENERATÖR FABRİKASI (120 dakika) — Şangay: Sekiz bin işçinin çalıştığı bir fabrikada

bilinçli işçilerin kadroları nasıl «yönettiği», onlardaki bürokrat ve revizyonist eğilimlerle nasıl mücadele ettiğinin hikâyesi.

4 — BİR KADIN, BİR AİLE (101 dakika): Sosyalist Çin'de kadının durumu. Erkek kadın ilişkilerinde ve aile yapısındaki değişim.

5 — BİR BALIKÇI KÖYÜ (95 dakika) — Şantung: Ekonomisi özellikle deniz ürünlerine dayalı bir köyün hikâyesi.

6 — BİR KIŞLA (52 dakika): Subay ve erlerin eşit ilişkiler içinde bulundukları ve halkla iç içe bulunan bir ordunun üretime katılması.

7 — BİR KENTTEN İZLENİMLER — Şangay: (55 dakika): Bir büyük kentte günlük yaşantı.

8 — BİR TOPUN HİKÂYESİ (17 dakika): Pekin'de 31 numaralı lise. Öğretmen - öğrenci arasında eleştiri - özeleştiri ilkesine dayalı ilişkiler.

9 — PROFESÖR TSIEN (12 dakika): Amerika Birleşik Devletleri'nde yetişen, Sovyet örneğiyle biçimlenen bir profesörün, kültür devrimiyle kendini nasıl eleştirdiğini anlatan bölüm.

10 — PEKİN OPERASINDA BİR PROVA (27 dakika): Çin operası ve sanat anlayışı, estetik yaratıcılığın ideolojik ilkeleri.

11 — PEKİN SİRKİNDE BİR ÇALIŞMA (14 dakika).

12 — ZENAATÇILAR (13 dakika): Geleneksel mirası modern yöntemlerle birleştiren zenaatçıların çalışması.

FİLMİN GENEL TEMASI

12 filmin ayrı ayrı, özet olarak vermeğe çalıştığımız temaları, genel temanın parçalarını, başka bir deyişle ortaya çıkan Çin görüntüsünün ana çizgilerini oluşturuyor. Fakat filmler ve temalar arasında diyalektik bir bütünlük var. Köy - kent, tarım - endüstri, sağlık, sanat, demokratik yönetim gibi konular birbirinden ayrılmadan, bir bütünlük içerisinde ele alınmakta, böylece gelişimin içiçeliğine ve sürekliliğine devrimci - gerçekçi bir yaklaşım sağlanabilmektedir.

12 filmin ortak konusunu «Çin'in tabanını oluşturan kitlenin olağan yaşantısı» ya da daha önce belirttiğimiz gibi, «sosyalizmin inşasının güncel pratiği» biçiminde özetleyebiliriz. Yine de, yoğunlaşan ve ağırlık kazanan bir kaç noktayı ayrıca incelemekte —özellikle, filmin getirdiği Çin görüntüsüne açıklık kazandırmak açısından— yarar var.

ÜÇLÜ YÖNETİM

Charles Bettelheim «Kültür Devrimi ve Çin'de Endüstriyel Örgütlenme» isimli kitabında, Kültür Devriminin işletmelerdeki hedeflerini şöyle sıralıyor: «Kadroların üretime, işçilerin yönetime katılması; mantığa aykırı, eskimiş yönetmeliklerde reform; siyasi kadroların, teknisyenlerin, işçilerin üçlü birliğinin gerçekleştirmek ve teknik devrimi tükenmeyen bir enerjiyle sürdürmek.» (1)

«Bir Kadın, Bir Aile», «Jeneratör Fabrikası» filimlerinde anlatıcının derin bir açıklamasına, teorik yorumlara gereksinme duyulmadan, işçilerin kendi aralarında ya da kadrolarla yaptıkları tartışmalar, yönetmenlerin sorularına verdikleri cevaplar ve iyi seçilmiş görüntüler yukardaki ilkeyi sinema perdesine yansıtmaya yetiyor. İşçilerin kadroları eleştirmesi, teknisyenlerin işçilerin arasında onlar gibi çalışması, temel kararların bu üçlü birlik tarafından alınması, sosyalist üretim ilişkilerinin üst yapıya yansması olarak çıkıyor karşımıza. Oysa, Maria Antoinatta Macciocchi'nin «Le Monde» gazetesinde belirttiği gibi «söz konusu olan "cennette bir işçi sınıfı" değil, eylem içerisinde inşa olan bir dünyadır. Ne cehennem ne de cennet. Hareket içerisinde bir gerçeklik.» (2)

HALK DEMOKRASİSİ

«Çin demokrasisi»nin tabanını eleştiri-özeleştiril ilkesi oluşturmaktadır. Siyasi seviyesi çok yüksek olmayan bir kişi, bu filimleri gördükten sonra Çin'lilerle «kendilerini ve başkalarını hiç çekinmeden ve bunu hatalardan arınmak, demokrasiyi çalıştırmak için yapan kimseler» olarak tanımlayabilir. Meselâ, öğretmen-öğrenci ilişkisinin eleştiri-özeleştiril yöntemiyle çözümlendiği Pekin'in 31 Numaralı Lisesini konu edinen «Bir Topun Hikâyesi» filmini, faşist baskılara direnen Türkiye'li bir lise öğrencisi «kurgu» film garipliği ile izleyebilir. Fakat bu garipseme, onun gelecek aydınlık günlere kavuşmak üzere verdiği devrimci mücadeleyi biraz daha kamçılayacaktır hiç kuşkusuz.

KADININ KURTULUŞU

Lokomotif fabrikasında sendika yöneticisi olan bir kadın, ya da deniz balıkçı gemisinin kaptanı olan bir genç kız (Bir Kadın, Bir Aile ve Balıkçı Köyü) göstermelik örnekler olarak değil de «göğün yansını» oluşturan emekçi Çin kadınının temsilcisi olarak karşımıza çıkmaktadır. Aile planlamasının kolektif olarak tartışıldığı, kadını erkekli bir topluluğun yemeklerini birlikte hazırladığı görüntülerle sergilenen sosyal yaşantı; kadının özgürlüğe kavuştuğu giderek erkekle tam bir eşitliğe sahip olacağı bir süreç ifade ediyor.

İDEOLOJİ VE SANAT

«Pekin Operası» isimli kısa filmde devrimci sanatın temel ilkeleri ve bunun pratikteki yansıma-

sı sergilenmektedir. Bu tema da diğerleri gibi, başka filimlerde de değişik açılardan ele alınıyor. Bir köylü ressamın genç gemici kızlar grubuyla ilgili olarak hazırladığı resimli romanı bir kez de söz konusu kızlarla ve diğer köylülerle tartışmasını gösteren görüntüler, sanatın ancak bir yığın çalışması sonucu yaratılabileceğini belgeliyor. «Jeneratör Fabrikası»nda ise, duvar gazetesindeki (dazibao) resimler, sanatın işçi sınıfının elinde nasıl bir eleştiril ve mücadele aracına dönüştüğünü gösteriyor. Çin'de kitle bilincini etkileyen, halkı eğiten, uyanıran ve onun elinde bir silâh olmaya başlayan sanat, şimdiden, daha da güzel bir dünyanın habercisi olarak çıkıyor karşımıza.

KONU VE AMAÇ

«Çin'in Serüveni» Marksizm - Leninizm üzerine bir filmidir. Görüntülere ne ayrıntılı bir açıklamanın ne de teorik bir yorumun eşlik etmemesine rağmen böyledir bu. Çünkü ustalıklı hazırlanan görüntü bu pratiği açıklamaya yetmektedir. Filmin konusu soyut bir teori değil, bu teorinin hayatın ta kendisi olmuş biçimi, sekiz yüz milyonluk bir halkın güncel pratiğine işlemiş diyalektik bütünlüğüdür. Seyirci Marksizm - Leninizmin, 12 saatlik bir film seridinin görüntülerinde yoğunlaşmış şekliyle karşılaşınca bir takım ön yargılarından kurtulmakta ya da o zamana dek içinde bir umut ışığı olarak geliştirdiği düşünceleri daha güzel bir dünyanın somut görüntüleriyle aydınlanmaktadır. Meselâ Yukong Fransız seyircisi için daha başka bir görevi de yüklenilebilecek midir? Ünlü militan sinema eleştirmeni Guy Hennebel'e'nin «Ecran 76» dergisinde kendine sorduğu gibi, «hâlâ Sovyetler Birliğini örnek olarak kabullenen 500 bin Fransızın gözünü açmayı» başarabilecek midir? (3)

OLUMSUZ BİR ÖRNEK: ANTONIONI

Jori Iwens ve Marceline Lorian'in Çin gerçeğini yansıtmada kullandıkları başarılı yöntemlerin incelenmesine geçmeden önce, başka bir yönetmenin, Antonioni'nin başarısız deneyine değinmekte yarar var. Sözde «sol» aydın olan Antonioni'nin bireysel sinema anlayışı gözönünde bulundurulduğunda, Çin üzerine devrimci bir film yapması zaten beklenemezdi. Bu nedenle kullandığı yöntemler ve revizyonist düşüncesi onu Çin ve sosyalizm düşmanı bir film yapmaya yöneltti. Seçtiği renk ve ışıktan görüntülere, yapılan yorumdan kullanılan müziğe kadar her şey Çin hakkında karamsar, alaycı, küçük görücü bir anlayışın doğmasına yol açıyor.

Koyu ışıklandırma ve soluk renkler kullanılması hüznü bir Çin görünümünü yaratıyor. Bir çayevni görüntüleyen resimlere şöyle bir yorum getiriliyor: «Burada hava oldukça acayip. İnsanlar şimdiyi yaşarken geçmiş düşünüyorlar.» Ne demek istiyorsu-

nuz Bay Antonioni, sosyalizmi inşa eden bir halkın, yarı - feodal yarı - sömürge eski Çin'i özlediğini mi? Şangay Limanında büyük yabancı gemiler ve küçük Çin kayıklarını, bir dağ komününde tek başına dolaşan yaşlıları, en bakımsız hayvanları, henüz işlenmemiş toprak parçalarını özenle seçen, sözüm ona modern görüntü adına önemli yapı ve anıtları çarpuk çarpuk gösteren kamera ne söylemek istiyor? Daha da ötesi, fonda «başını kaldır ve doğrul» İslimci devrimci türkü duyulurken, başını sallayan domuz görüntüsüyle ne anlatılmak isteniyor? Bu türde daha bir çok soru yöneltebiliriz ünlü (!) yönetmene ve kuşkusuz bir çok bilgiç cevaplar alabiliriz. Asıl mesele bu değil. Asıl mesele, onun filmi ni cektığı ülkeyi tanımak istememesinde, insanlarıyla ilişki kurmak istememesinde, her şeyden öte de revizyonist düşünceyi kendisine hareket noktası olarak seçmesinde bulanıklaşmaktadır. Çin'de yayınlanan «Renmin Ribao» gazetesi şöyle değerlendiriyor bu filmi: «Antonioni ülkenin yeni görüntüsüyle hiç ilgilenmiyor, tersine, proleter kültür devrimini kötülemek, yeni sosyalist Çin'i küçültmek amacıyla, birtakım çarpıtılmış sahne ve görüntüyü bir araya getiriyor.» (4)

Antonioni'nin bu başarısız deneyi de gösteriyor ki, kamerayı tutuşta bile tayin edici unsur ideolojidir. Kamerasını devrimci ideolojinin emrine vermeyen yönetmen istese de, istemese de filmi son tahlilde emperyalizmin hizmetine sunacaktır. (5)

DOLAYSIZ SİNEMA TÜRÜNE KATKI

Joris Iwens ise Antonioni'nin tersine, çalışmasını 50 yıllık militan sinema tecrübesi ve devrimci ideoloji ile kaynaştırarak yığınların hizmetine sunuyor (6). Başarısının temel nedenleri filme çekeceği kimseleri iyi tanınmasında (çekimden önce bir süre aralarında yaşıyor), somut şartları iyi incelemesinde, özellikle de kişilerle samimiyete ve dürüstlüğü dayanan sağlam ilişkiler kurmasında yatıyor. Böylece insanlar, —Antonioni'nin filmlerindeki gibi aksine— susmak ya da kaçmak yerine meselelerini içtenlikle anlatmak ve tüm doğallıklarıyla kamera önünde yaşantılarını sürdürmek yolunu tutuyorlar. Joris Iwens Fransa'da çıkan «Quoiden du Peuple» gazetesinde yayınlanan demecinde bunun sabırlı bir tartışma ve ikna çalışmasının sonucu olduğunu söylüyor (7). Bu verebileceği derslerin birincisi, belki de en önemlisi: Kitleye güvenmek ve onun güvenini kazanmak, zorlama yöntemler yerine sinemacının çalışmasına içtenlikle katılmasını sağlamak.

Bu ilkelerden hareket eden Joris Iwens köklü bir araştırma - anket - inceleme sonucu saptadığı «olağan yaşantının en belirgin özelliklerini» özenle filme almaya başlıyor. Tartışmalar, eleştiriler, soru - cevaplar, zaman zaman da kısa ve özlü yorumlar görüntüleri sesliyor. Yönetmenlerin özel durumlar

yaratma, olayları kontrol altına alma ve yönetmesi, kısaca «olağan yaşantıyı, olağan kişi ve çevreyle sahneye koyma» çabası «gerçek sinema» yöntemlerine yeni deneyler kazandırıyor. Önceden yazılmış bir senaryoya yer olmayan bir çalışma bu. En belirgin olarak niteledikleri görüntülerin sinemalaştırılması 120 saatlik bir pelikül gerektiriyor. Bunun için, ortaya çıkan temalara göre daha belirgin olanlar seçilip, diğerleri (yani 108 saatlik pelikül) ayıklanıyor. Ritmik ve şiirsel öğeleri de gözönünde bulundurup, ideolojik siyasî bildiri esas alınarak montaja başlanıyor. Birbirinden farklı fakat temaları içiçe, 12 saatlik 12 film böylece doğuyor. Başka bir deyişle, kendi süreleri içinde geri dönüşler, ileri sıçramalar ve tekrarlarla karmaşık ve gelişen bir gerçeği, Çin halkının yaşantısını, «dağları yerinden oynatan Yukong'u» diyalektik bir bütünlük içerisinde buluyoruz bu filmde. Joris Iwens bu serüveni «Cinema 76» dergisine şöyle özetliyor: Çekimin nasıl bu kadar uzun süreceğini önceden kestiremediyse ve pratiğimiz bize başka yönelişler gösterdiyse, aynı şekilde montaj yönetimini de pratik içinde kavradık. Bu da Çin üstüne gereği gibi bir film gerçekleştirmek için önceki pratiğimin yetersiz olduğunu gösterir. Biz kendi kültür devrimimizi yaptık, daha iyi düşünmesini öğrendik.» (8)

GELİŞİME ENGEL OLAN DAĞLAR YIKILACAK

«Her kazma darbesinde dağlar biraz daha küçülecek. Niçin onları yok etmeyi başaramıyalım ki?» diye soruyor Yukong. Bugün Türkiye'de de «dolaysız sinema - gerçek sinema» geleneği olmayabilir. Türkiye halkının devrimci mücadelesini öyküleştiren, ona bilinç ve coşku götürme kavgasında karşımıza bir çok engel dikilebilir. Acemi olabiliriz. Film alacak paramız olmayabilir. 141 - 142'yi bulabiliriz karşımızda. Fakat bütün bu güçlükler karşısında yeter ki biz yılmayalım, kararlılıkla savaşalım. Gelişmeye engel olan dağları ağır ağır, fakat kararlılıkla yıkalım.

Türkiye'nin devrimci sinemacıları, bütün engellere rağmen, ellerinde kamera halkın arasına karışmaya başlamıştır bile. Ve çoğalarak sürdürecektir bu çabayı: Halk için, halk adına. O halk ki kendi önünde duran iki dağı (emperyalizm ve yarı - feodal kalıntılar) yerle bir ederek yoluna devam edecektir.

Türkiye'li devrimci sinemacının güncel konusu bundan böyle işte bu serüven, yani Türkiye halkının devrimci mücadelesini anlatan konu olmalıdır.

DİPNOTLAR

- (*) Türkiye sinemasında henüz pek yaygınlaşmamış türlerden biridir «dolaysız sinema» ya da gerçek sinema. Belgeselle karıştırılır genellikle. Oysa militan

Revizyonizm, Modern Revizyonizm ve Sosyal emperyalizm

(Geçen sayıdan devam)

3 — REVİZYONİZMİN ORTAYA ÇIKIŞ NEDENLERİ VE TOPLUMSAL KAYNAKLARI

Revizyonizm, kapitalist toplumun kaçınılmaz bir ürünüdür. Bu nedenle kapitalizm ve emperyalizm var olduğu müddetçe zaman zaman işçi sınıfı hareketi içinde çeşitli şekillerde ortaya çıkmış ve çıkacaktır. Revizyonizm, kapitalist toplumda bir tesadüf eseri olmayıp, bu toplumun gelişiminin bir ürünüdür. Bu bakımdan revizyonizmin toplumsal kökenini kapitalist toplumun içinde aramak gerekir. Revizyonizmin toplumsal ana kökeni **İşçi aristokrasisi**dir. Gelişmiş kapitalist ülkeler emperyalist bir politika ile dünya halklarının emeğini sömürerek korkunç kârlar elde ederler. Kapitalistler bu kârların küçük bir kısmını işçi sınıfı, komünist partiler ve işçi sendikaları içinde üstün bir tabaka yaratmak için harcarlar. İşte bu üstün tabaka devrimci ruhunu satarak revizyonizmin, reformizmin ve sağ oportünizmin toplumsal kaynağı haline gelirler.

Lenin şöyle der:

«İmtiyazlı bir işçi tabakasının oldukça huzurlu ve kültürlü hayatı onları burjuvalaştırdı. Kendi uluslarının kapitalistlerinin masalarından onlara kırıntılar sunuldu. Onları yoksullaşmış ve bitkin düşmüş yığınların acılarından, sefaletinden ve devrimci ruhundan kopardı.» (Lenin, 2. Enternasyonallizmin, Çöküşü, Seçme Eserler C. 5 Sayfa 204)

Revizyonizmin ikinci toplumsal kaynağı ise iş-

çi sınıfı içinde proleter olmayan unsurların varlığıdır. Her kapitalist ülkede işçi sınıfı paralelinde geniş küçük burjuva ve tabakaları mevcuttur. Bu tabakalar kapitalist üretimin gelişim sürecinde giderek iflâsa sürüklenir ve proleter saflarına geçer. Böylelikle küçük burjuva ve burjuva ideolojisini işçi sınıfı ve onun partisine sızdırırlar. Bu iki kaynaktan başka egemen sınıfın yani genel olarak burjuvazinin taktik engellemeleri de işçi sınıfı hareketinde revizyonizmin gelişmesine yol açar. Lenin bu noktayı şöyle açıklar:

«Burjuva taktiklerinin zigzagları işçi hareketi içinde revizyonizmi yoğunlaştırdığı gibi, bu zigzagların işçi hareketi içinde farklılıkları kesin bir bölünme noktasına vardırıncaya kadar şiddetlendirildiği de ender değildir.» (Lenin, «Avrupa İşçi Hareketinde Ayrılıklar, Seçme Eserler, New-york C. 1 S. 742)

II. Bölüm

1 — Rusya'da Marksizm'in gelişmesi ve Marksizm düşmanı hareketlere karşı verilen mücadele. a -) RSDİP'nin kuruluşundan önceki gelişmeler:

Plehanov anti-marksist ve revizyonist çizgiye karşı tutarsızlıkla birlikte, ilkin mücadelesini «emeğin kurtuluşu» grubunu kurmakla başlattı.

Plehanov «emeğin kurtuluşu» grubunu kurmadan önce kendisi soysal-narodniklerin militanların-

sinemanın başlıca anlatım biçimlerinden. Nasıl devrimci sanat dünyayı yorumlamakla yetinmeyip aynı zamanda onu değiştirmek için de mücadele veriyorsa, «dolaysız sinema - cinema direct» da belgeselden, olguları yorumlamakla yetinmeyip, aynı zamanda onları biçimlendirme ve öyküleştirme kaygısıyla ayrılır. Resimlediği olaya aktif olarak katılır, etki eder, kişileri yönetir, devrimci sinemanın şartlarını yaratır. Belgeselin tersine açık bir bildiri sinemasıdır.

«Dolaysız sinema» üstüne kısa bir teorik yazı yazmamız söz konusu değil. Kaldı ki onun evrensel bir teorisinden de pek söz edilemez. Somut şartlara göre değişen, yeni yöntemlerle gelişen, oluşum içinde bir sinemadır bu. Türkiye'li militan sinemacılara da düşen önemli örnekleri ve yöntemleri inceleyip, ülkesinin şartlarına uygulamak olmalıdır.

50 yıllık «dolaysız sinema» deneyini 1975 sonunda tamamladığı «Çin'in serüveni» eseriyle doruğuna ulaştıran Joris İwens'in sözü geçen filmini bu yazıda kısaca tanıtmaya çalışacağım.

- (1) Charles Bettelheim «Revolution Culturelle et Organisation Industrielle en Chin» s. 17 - 18.

- (2) Maria Antoinietta Macciocchi, 11 Mart tarihli Le Mond.
 (3) Guy Hennebelle Ecran 76 (Aylık sinema dergisi, s. 46, sayfa 47).
 (4) 30 Ocak 1974 tarihli «Renmin Ribao» gazetesinde yayınlanan filimle ilgili yazıları, «Intention Perfide et Procédé Meprisable» adı ile toplayan Fransızca broşürden.
 (5) Antioni'nin filmini Amerikan emperyalist tekellerinin kontrolündeki «American Broadcasting Company» 250 bin dolara satın almıştır.
 (6) Joris İwens, Rusya'da Bolşevik iktidarın ilk günlerinden Laos Kurtuluşu savaşına kadar tüm devrimci savaşlarda kamerasıyla halkların yanında yer almıştır. En önemli eserleri: «İspanya Toprağı» (1937 - İspanya), «400 Milyon (38 - Çin), «Endonezya», «İtalya Yoksul Değildir» (58), «Silâhlanmış Halk» (61 - Küba), «Gök ve Toprak», «17.inci Paralel», «Vietnam», «Halk ve Silâhları» (Laos).
 (7) Quotiden du Peuple (Halkın Günlüğü), Fransa'da çıkan Marksist - Leninist günlük gazete, 28 Şubat 76.
 (8) Cinema 76, (Aylık sinema dergisi, sayı 208, s. 65).

dan İdi. Çarlık polisinin onu araması sonucu Avrupa'ya kaçmak zorunda kaldı. Ve burada marksizmi inceleyip, öğrenerek işçi sınıfı hareketine, aktif bir şekilde mücadeleye katıldı. İlk başta Plehanov, narodniklere karşı şiddetle mücadele ederek onların anarşist ve anti - marksist yönlerini teşhir etti.

Narodniklere göre, Çağdaş Rus proletaryası hiç bir kişiliğe sahip değildi. Bu nedenle, onlar yani narodnikler kişisel eylemlerle (öncü savaşçı) kitleleri etkileyip ayaklanmalarına yol açacaklar ve bu ayaklanmanın sonunda çarlığı yok edip sosyalizmi (son aşama) kurmuş olacaklar. Böylece narodnikler bu görüşleriyle açıkça anarşistlerin tezlerini savunmuş olup onların peşine takılmış oluyorlardı.

Diğer taraftan, onlar Rusya'da sosyalizmin proletarya diktatörlüğü yoluyla değil, sosyalizmin çekirdeği ve temel saydıkları köy komünleri yoluyla geleceğini ileri sürüyorlardı. Bu da, bir taraftan anarşistlerin, diğer taraftan Bernstein'in marksizmi «düzeltmesinin» (yani köylüyü proletaryanın bir yandaşı olarak değil, belki onun küçük mülk sahipliği duygularının dizginlenmesi ve benimsenmeye çağırılması aynıysa olmaktadır.

Plehanov, narodniklerin bu anti-marksist görüşlerine şöyle karşı koyuyordu:

Niçin proletarya?

Çünkü; proletarya şimdi sayıca az olmasına rağmen en ileri ekonomi biçimi olan büyük çapta üretim sistemine bağlı emekçi bir sınıftır. Bu yüzden geleceği elinde tutar.

Çünkü proletarya, sınıf olarak gitgide büyüyen, politik bakımından gitgide gelişen, büyük işletmelerde çalışma şartları gereği kolayca örgütlenebilen bir sınıftır.

Çünkü; onun mücadelede, zincirlerinden başka kaybedecek başka bir şeyi yoktur.

Köylüye gelince durum farklıdır. Sayıca çoğunluğu teşkil etmesine rağmen köylü en geri ekonomi biçimi olan küçük üretime bağlı emekçi tabakadır. Bu yüzden onun önünde büyük bir geleceği yoktur, olamaz da. Köylü kitlesi, sınıf olarak yükselmek şöyle dursun tam tersine gün geçtikçe parçalanarak bir kısmı proletaryanın saflarına katılırken diğer kısmı köy burjuvazisi, orta halli köylülerle ve yoksul köylüler olmak üzere parçalanır. Üstelik bu dağınıklığı yüzünden köylü proletaryaya göre daha zor örgütlenebilmekte ve küçük mülkiyeti durumu gereği devrim hareketine proletaryadan daha az heves göstermektedir.

Sosyalizmin Rusya'da kurulması sorununa gelince:

Köy komünleri sosyalizmin ne temeli, ne de çekirdeğidir. Çünkü; köy komünlerinde yoksul ve orta halli köylüler güçsüzlüklerinden dolayı, köy burjuvazisi ve dolayısıyla şehir burjuvazisi tarafından sömürülmektedirler. Köy komünü, toprak üze-

rinde resmen devam eden mülkiyet ve toprağın zaman zaman nüfusa göre yeniden bölüşüne uğraması, meselenin niteliğini zerrece değiştirmiyordu. Komün topraklarından, çekli hayvanlarından, tarım aletlerinden, tohumu olan komün üyesi yani orta halli ve zengin köylüler yararlanabiliyorlardı. Çekli hayvanı olmayan yoksul köylüler topraklarını köy zenginlerine vermek ve ücretli işçi veya ırgat olarak onlara çalışmak zorunda kalıyorlardı. Bu nedenle; köy komünleri, köy burjuvalarının gizli sömürü aracı ve mevcut hükümetin elinde, köylülerden zincirleme kefalet yöntemiyle vergileri tahsil etmek için ucuz bir araçtan başka bir şey değil. Bu nedenle köy komünlerini sosyalizmin çekirdeği ya da temel saymak gülünç bir şeydir.

Plehanov bu tahlile dayanarak proletaryanın kişiliğini ve proletarya diktatörlüğünü savundu. Tarihi «kahramanlar ve seçkin kişiler» değil, kitlelerin yaptığını saptayarak, narodniklerin tüm bu anti-marksist görüşlerini teşhir etti.

Ama «Emeğin Kurtuluşu» grubunun da ciddi hataları vardı. Bu grubun programı için hazırladığı ilk tasarıdan hâlâ narodnik görüşlerin varlığının yanı sıra, devrimin gidişi yolunda önemli taktik hatalar vardı. Plehanov, devrimci harekette proletaryanın peşinden köylüyü sürükleyebileceğini, sürüklemek zorunda olduğunu, proletaryanın ancak köylüyle ittifak yaparak çarlığa karşı zafer sağlayabileceğini hesaba katmıyordu. Ayrıca Plehanov, liberal burjuvaziye kaypak olsa da, devrime destek olabilecek bir güç gözüyle bakıyordu. Buna karşılık bazı yazılarında köylüyü hesaba katmıyordu. İşte bu hatalar yüzünden Plehanov oportünizmin bataklığına sürüklendi. Ve Rusya burjuva demokratik devriminde (1905) pasifist tutumundan dolayı devrime açıkça ihanet etti. Ve daha sonra sosyal-şövenistlerin safına geçerek tam bir ihanet içine girdi.

1890'lardan itibaren Lenin'in Rusya'nın devrimci hareketine katılmasıyla, dünya devrimci hareketinde yeni bir sayfa açılırken, diğer taraftan Marksizm düşmanlarına karşı yeni bir mücadele dönemi başlamış oluyordu. Lenin'in ilk işi dağınık olan devrimci grup ve dernekleri bir araya toplamak ve bunların arasında ortak bağ kurmak RSDİP'ni oluşturmak oldu. Lenin bu çalışmasına ilk adımı «İşçi Sınıfının Kurtuluşu İçin Mücadele Birliği»ni kurmakla başladı. Marksizmi kadrolar içinde yaymaya ve işçi sınıfı ile aktif bağlar oluşturmaya çaba sarfetti. Böylece «İşçi Sınıfının Kurtuluşu İçin Mücadele Birliği» Lenin'in önderliğinde Rusya'da işçi sınıfı hareketini birleştirmeye başlayan ilk birlik olmuştur.

1890-1900 yılları arasında, narodnikler çarlığa karşı her türlü mücadeleden vazgeçmişlerdi. Hatta liberal narodnikler, çarlık hükümeti ile uzlaşma propagandası içindeydiler. Narodnikler bu dönemde, geçmişte olduğu gibi gizli revizyonist görüşleri-

ni açıkça ortaya koymaktaydılar. Onlara göre eğer çar hükümetine mümkün olduğu kadar «nazik», «uslu» davranılırsa ve çardan «rica» edilirse her şey en iyi şekilde yoluna girecekti. Onlar, köylerde yoksulların durumuna, köydeki sınıf mücadelesine, yoksul köylülerin köy burjuvazisi tarafından sömürülmesine göz yumuyorlardı. Ve köy burjuvazisinin elindeki işletmelerin gelişmesini adeta bir köy komünü gibi göstererek ve sosyalizmin temel kabul edip bu gelişmeyi övüyorlardı. Yine narodnikler kendi yayın organlarında Rus marksistlerinin görüşlerini bile bile tahrif ediyorlardı. Güya, marksistler, köylerin yıkılıp harap olmasını «tüm köylülerin fabrika kazanlarında yanmasını» istediklerini öne sürüyorlardı. Onlar Alman hocaları Bernstein'den de ileri giderek, köylülüğün çözülmesinin nedeni burjuvazinin gelişmesi değil de, proletaryadır diyorlardı.

Narodniklerin bu dönemdeki sahte eleştirilerinin iç yüzünü açığa çıkaran Lenin, gösterdi ki mesele marksistlerin arzuları meselesi değil, kapitalizmin Rusya'da gelişmesidir. Bununla beraber kaçınılmaz olarak proletarya da büyük teknolojinin ilerlemesiyle birlikte gelişecektir. Lenin gösterdi ki: Kapitalistlerin ve toprak ağalarının baskısını ortadan kaldırmak, çarlığı yerle bir etmek isteyen gerçek halkın dostları, narodnikler değil proletaryanın ve ezilen kitlelerin önderliğini yapan marksistlerdir.

Bu dönemde bazı burjuva aydınları da kendilerine «legal marksist»ler süsü vererek, kendi yayın organlarında narodnizme savaş açarak, marksizmi savunma iddiasında bulundular. Ama özünde «legal marksist»ler marksizmin en önemli yanını, yani proleter devrimi ve proletarya diktatörlüğü sorununu bir yana atarak, burjuvazinin «barışçıl» ve «kanuni yolunu» tuttular, «Legal marksistlerin önde gelen temsilcilerinden PETER STRUVE burjuvaziyi övüyor, kapitalizme karşı devrimci mücadele yerine, proletaryaya «kültürsüzlüğümüzü itiraf edelim ve kapitalizmden ders alalım» gibi nasihatler veriyordu.

Lenin, narodniklere karşı, ilk başta «legal marksistlerle», geçici olarak anlaşmasına rağmen onların eleştirilmesini ve kitleler içinde anti-marksist tutumlarını teşhir etmeyi unutmadı. Bu geçici «yol arkadaşlarının» teşhir edilmesi Rusya işçi sınıfı hareketini bir adım daha ilerleterek, marksizm ve anti-marksist görüşlerin billurlaşmasına ışık tuttu.

b -)«Ekonomist»lere karşı verilen mücadele:

1898 yılında Rusya'da çeşitli sosyal-demokrat örgütlerin, demokrat işçi partisi adı altında bir partide birleşmesi gündeme gelmişti. Bu nedenle çeşitli örgütlerin çalışması sonucu RSDİP'nin ilk kongresi Lenin ve diğer marksist militanlar bulunmadan toplandı. (O günlerde Lenin çar polisi tarafından

yakalanarak Sibirya'ya sürülmüştü.) 1894-1898 yılları arasında Rusya'da işçi sınıfı hareketinin dağınlığı bu hareketin içine bazı oportünist görüşlerin yerleşmesine yol açmıştı. Bu dönemde oportünistlerin adı «ekonomistler» idi. «Ekonomist»lerin iddiaları: Rusya burjuva devriminin içinde olduğundan, işçiler yalnızca ekonomik istekler uğruna mücadeleye etmelidirler. Politik mücadeleyi ise işçi sınıfının desteğiyle liberal burjuvazi yapmalıydı. (1930'dan sonra «ekonomizm» yeni şekillere bürünmüştür bu daha sonraki bölümlerde açıklanacaktır). «Ekonomist»ler Avrupa'daki hocalarından da destek görüp bu yoldaki propagandalarını daha da genişletmekte idiler. Onlara göre: İşçi sınıfına bağımsız politik bir örgütün gerekliliği söz konusu olmayıp, işçi sınıfı burjuvazinin politik bir uydusu haline gelmeliydi. Onlara göre; işçi sınıfı yalnızca kendiliğinden gelme bu dağınık hareketlerle yetinmeliydi. Ve ayrıca işçi sınıfının bilinçlenmesine, politik öneerliğine hiç ihtiyaç yoktu. Onlar marksist partiyi reddetmekte ve marksizmi hocaları olan Bernstein gibi kuşa çevirip burjuvazi için zararsız bir edebiyat kolu haline getirmek istediğindeler.

İşte RSDİP'nin birinci kongresi böyle bir ortamda toplandı. Ve «ekonomist»ler çoğunlukta olduğu için görüşleri ağırlık kazandı. Fakat bir sonuç getirmeden kongre dağıldı. Buna rağmen Lenin militan marksist arkadaşlarıyla birlikte sürgünde toplanarak kongrenin genel çizgisinin ne olduğunu ve «ekonomist»lerin iç yüzünü, onların anti-marksist yönlerini bir bildirgi ile partili arkadaşlarına gönderdi. O günlerde işçi sınıfının tek parti çerçevesinde örgütlenme düşüncesi ilyce yaygınlık kazanmıştır. Bu fikri gerçekleştirmek için bazıları partiyi kurma işine, hem mahalli örgütleri birleştirecek hem de partiyi meydana getirecek olan ikinci parti kongresini toplamaktan başlamak gerektiği fikrindeydiler. Lenin bu fikrin karşısındaydı. Lenin, kongre toplanmadan önce partinin amacı ve görevleri sorununu aydınlatmak, nasıl bir parti kurmak gerektiğini, «ekonomist»lerden ayrılan ideolojik sınırları, çizmek, partinin amacı ve görevleri hakkında mevcut iki görüşe («Ekonomistler»le, sosyal-demokratlar (B)ler.) başından beri bütün ayrıntılarıyla geniş bir şekilde yer vermek ve iki akımdan birini bilinçli olarak seçebilmesi için mahalli örgütlere imkan vermek.

Lenin şöyle diyordu:

«Birleşmeden önce birleşmek için aramızdaki ayrılıklara önce kesin ve belirli bir sınır çizmek zorunludur.» (Lenin Toplu eserler Rusça C. 4 s. 378)

Bundan dolayıdır ki Lenin, işçi sınıfının partisinin kuruluşuna devrimci sosyal-demokrat lehine propaganda ve ajitasyonu yürüten bütün Rusya çapında savaşçı, örgütleyici, politik bir gazete çıkarmaktan başlamak gerektiği, ancak böyle bir gazete işinin yürütülmesiyle partinin kuruluşunda ilk

adımın atılabileceği görüşündeydi. Lenin bu düşünceli «İskra» gazetesiyle gerçekleştirmek istedi. Bu gazete partinin, örgüt ve ideolojik bakımdan birleşmesini ve dayanışmasını sağlayan Rusya çapında politik bir gazete olmalıydı. Ve nitekim öyle oldu. Lenin Marksizmi savunurken «ekonomist»lerin örgütsüz ve ilkesiz birliğini ve onların revizyonist kaynaklı görüşlerini teşhir ediyordu.

Lenin şöyle diyordu :

«Ben iddia ediyorumki:

1 — Temelli ve mücadelenin sürekliliğini sağlayan bir yöneticiler örgütü olmadıkça hiç bir devrim hareketi sağlam bir esasa bağlanamaz.

2 — Mücadeleye kendiliğinden giren yığın ne kadar genişse... böyle bir örgüte duyulan ihtiyaç ve zorunluluk da o ölçüde fazladır. Bu nedenledir ki bu örgüt o ölçüde sağlam olmalıdır.

3 — Böyle bir örgüt esas olarak devrim çalışmalarıyla profesyonelce uğraşan kişilerden kurulmalı.

4 — Zorba bir yönetimin hakim bulunduğu bir ülkede biz böyle bir örgütün üye sayısı bakımından çerçevesini ne kadar daraltır ve bu örgüte girmeyi devrimci harekete profesyonel olarak katılan ve siyasi polise karşı mücadele sanatında ustalaşmış kimselere ne ölçüde inhisar ettirirsek bu örgütün yakayı ele vermesi de o kadar güçleşir.

5 — Gerek işçi sınıfı arasında gerekse toplumun başka sınıflarından harekete katılma ve bu hareketin içinde etkin bir çalışma imkanını bulacakların sayısı da o derece artar.» (Lenin a.g.e.s. 456)

Kurulmakta olan partinin niteliği ve işçi sınıfının bu partideki rolü ve görevleri konusunda Lenin, partinin işçi sınıfının ileri müfrezesi olması gerektiğini ve proletarya hareketini devrimci mücadelede düzenleme ve bu mücadeleye yön veren bir kuvvet olmasını ortaya koydu. Partinin nihai hedefi ka-

ptalizmi devirmek ve sosyalizmi kurmaktır. Asgari hedefi ise çarlığı devirmek ve demokratik bir düzen kurmaktır. Bu nedenle o günlerde çarlık hükümü sürmekte olduğu için ve kitleler devrim için hazır olmadıklarından dolayı yani daha doğrusu sübjektif şartların tam anlamıyla oluşmadığı için partinin o andaki başlıca görevi işçi sınıfının ve halkın tümünün çarlığa karşı bir mücadeleye kaldırmak, çarlığa karşı devrimci halk hareketini geliştirmek ve sosyalizm yolunda ilk ve ciddi engeli eşiği eden çarlığı alaşağı etmekten ibaret idi.

Lenin'in öne sürdüğü bu plan «ekonomist»lerin hırçınlaşmasına ve Lenin önderliğindeki marksistlere karşı ateş püskürtmelerine yol açtı. «Ekonomist»lere göre; çarlığa karşı genel ve politik mücadelenin yürütülmesi yalnız işçi sınıfına ait olmayıp, başta burjuvazi olmak üzere tüm sınıflar bu mücadeleyi yürütebilirdi.

Böylece «ekonomist»ler işçi sınıfının politik bağımsızlığını ve tarihi kişiliğini reddetmiş oldular. Onlar marksizmin temel ilkesi olan proletarya devrimini ve proletarya diktatörlüğünü reddetmiş oldular. «Ekonomist»lere göre; işçi sınıfının başlıca görevi çarlığa karşı politik mücadele ve çarlığı devirme olmayıp, «patronlara ve hükümete karşı ekonomik mü-

(DEVAM EDECEK)

DERGİMİZİN 3. SAYISI HAKKINDA SORUŞTURMA AÇILDI

Dergimizin 3. sayısında yer alan «Örgütlenmenin önemini kavrayalım» adlı başyazı hakkında TCK'nun 142/1. maddesine dayanılarak soruşturma açıldı.

HALKIN MÜCADELESİNİ DURDURAMAYACAKSINIZ

(Baştarafı 4. Sayfada)

Yine bu olayla görüldü ki, Kemal Türkler gibi işçi sınıfı hainleri ve CHP gibi sağ - sosyal demokratlar hâlâ faşizmin niteliğini tahlil edememekte; saldıranla savunana ayıramamakta, hakim sınıflara şirin gözükme çabasıyla —Kemal Türkler— işçi sınıfı devrimcilerine küfretmektedirler.

Yine bu olay göstermiştir ki, faşizm, pasif savunmayla değil, aktif savunmayla ve buna geniş halk yığınlarının katılmasıyla ortadan kaldırılabilir.

Özet olarak tekrarlırsak; İki işçi sınıfı devrimci faşizme karşı aktif savunmanın kararlı temsilcileri olarak canlarını verdiler. Anti - faşistlerin bu olaydan çıkaracağı bir çok dersler vardır.

Hakim sınıflara ve revizyonistlere bir kez daha hatırlatırız ki; sizler ne yaparsanız yapın, HALKIN MÜCADELESİNİ ASLA DURDURAMAYACAKSINIZ. Copla, panzerle, tahrîp kalıplarıyla, topla tüfekle HALKIN MÜCADELESİNİ DURDURAMAYACAKSINIZ.

Bir Deniz'i, bir İbrahim'i, bir Mahir'i, bir İhan'ı katledeceksiniz; fakat binlerce Deniz, binlerce İbrahim, binlerce Mahir, binlerce İhan kavgada, halkın kurtuluşu kavgasında yerini alacak. Onlar bir sel gibi gelecek ve faşizmi mezarına gömerek yoluna ilerleyecektir...

DİRENİŞ POSTASI

DİRENİŞ Dergisi'ne,

**DİVRİĞİ HALKI GEREKTİĞİ ZAMAN
EVLÂTLARIYLA ÖLÜME
SEVE SEVE KOŞACAKTIR**

Bizler Divriğilli devrimci işçiler, köylüler ve gençlik. 1 Mayıs günü Divriği'de işsizliği, pahalılığı ve faşizmi protesto mitingi düzenledik. Tüm kanuni işlemler yerine getirildi. Afiş bildiri başlıp köylere dağıtıldı. Çeşitli devrimci kuruluşlarla irtibat kuruldu.

İlçemizde bugüne kadar bu türden bir yürüyüş, kitle hareketi hiç olmamıştı. Yine de çevre halkı büyük bir coşkuyla mitinge katılmaya başladı. Ankara, Sivas ve Erzurum'dan da mitingimize katılmak için devrimci arkadaşlar geldiler. Halkın bu birliğini gören ilçenin faşist yöneticileri ve gerici-leri mitingin yapılmaması için ellerinden geldiğince uğraştılar. Arkadaşlarımız tutuklandı, dövüldü. Bir avuç köpek sürüsü şehirde çeşitli taşkınlıklar yapmaya başladı. Gayeleri olay çıkartıp miting engel-lemektir. Bu girişimlerden bir netice alamayan faşist-ler Valiliğe tel çekip miting 10 Mayıs'a erteladiler. Ve bu haberle de bize çok geç bildirdiler. Köylere mitingin ertelendiğini bildirmemiz artık çok güçtü. Ulaşım imkânları olan köylere arkadaşlar arabalarla gittiler. Telefon olan yerlere telefon edildi. Uzak köylerden büyük çoğunluk zaten daha önceden gel-mişti.

30 Nisan Cuma günü Malatya'dan çok üzücü bir haber geldi. Yurtsever bir asubay arkadaşımız ölmüş, 1 Mayıs günü cenaze doğum yeri olan Divriği'nin EŞKE köyüne götürülmek üzere şehrimize gelecekti. Bizler çalışmalarımızı artık bu yönde sürdürmeğe başladık. Arkadaşımıza şehirde cenaze töreni düzenleyecektik. Cenaze saat 18.15'de ilçeye geldi. Büyük bir kitle tarafından şehrin dışında karşılandı. Babasına durum anlatıldı. O, önce cenazeyi vermek istemedi. Fakat bizlerin ısrarı üzerine razı oldu. Ve oğlunun ölümünü şöyle açıkladı:

«Geçen yıl havacı asubayların direnişine katıldığı için ona hapis cezası verilmiş. Bu cezasını ifa etmek üzere Malatya Hapishanesinde 32 gündür yatıyormuş. Sonra hastalanmış hastaneye kaldırılmışlar. Hastanenin doktor teğmeninin yanlış bir iş- ne yapması sonucu 10 dakika gibi kısa bir zaman- da zehirlenerek ölmüş. Babasına ölüm gerekçesi böyle anlatılmış.

Cenaze alayı şehrin dışında iki saatte yürüdü, saat 20'yi geçmesine rağmen sokak lâmbaları yakılmadı. Gayeleri halkı korkutup dağıtmaktı. Fakat aksine her saniye yüzlerce yurtseverin katılmasıyla

şehrin dışında dört bin aşkın halk toplandı ve BAĞIMSIZLIK ANDI içilerek cenaze ailesine teslim edildi. Böylece yurtsever bir arkadaşımız daha unutulmamak üzere kalblere gömüldü.

Faşistler mitingimizi ertelleyip halkın güvenini sarsmak isterken kendi tuzaklarına düştüler böylece.

Bizler ertelenen mitingimizi 10 Mayıs'ta yapmak üzere daha yoğun çalışmalara başladık. Bizimle beraber ilçenin faşist yöneticileri ve onların yordakçıları da boş durmadı. Köylere haberler göndererek 10 Mayıs'ta Divriği'de çok büyük olaylar olacağını, alevilerle sünniler arasında büyük çatışmalar çıkacağını yaydılar. Fakat bütün bunlara rağmen, 10 Mayıs günü işsizliği, pahalılığı ve faşizmi, Doğu'daki milli zulmü protesto mitingi yapıldı. Beş bin aşkın işçi köylü, 'yurtsever gençlik Divriği Cumhuriyet meydanında toplandı. Çeşitli konuşmalar- dan sonra şehir içinde yürüyüş yapıldı. Daha sonra Cumhuriyet meydanında halk «bağımsızlık andı» içerek dağıldı.

Halkımız şunu bir kez ispat etti ki, hiç bir bas- kı ve zulüm bilinen direnişimizi kıramaz ve kırama- yacaktır. Uyanan köylü ve işçi haklarını yedirme- yecektir. Evlatlarını cellatların eline bırakmayacak, gerektiği yerde evlatlarıyla ölümüne seve seve koşa- caktır.

**YAŞASIN DİVRİĞİ'LI DEVRİMCİ İŞÇİ, KÖYLÜ
VE GENÇLİK!**

KAHROLSUN FAŞİSTLERİ!

DİVRİĞİ'LI DEVRİMCİLER

DİRENİŞ Dergisi'ne,

AMASYA TÜM-DER KAPATILDI

Amasya'lı yurtsever TÜM-DER'İller 31 Mayıs günü bir «gece» düzenlediler. Gece'de Nurhak'lar- da şehit olan Sinan Cemgil, Kadir Manga, Alpas- lan Özdoğan ve şimdiye kadar şehit edilen tüm dev- rimci arkadaşlar anıldı. Anılarına saygı duruşu ya- pıldı. Bu gece'de Nurhak'ları vurgulayan bir pandomim oynandı. Pandomimden sonra atılan sloganlar egemen çevreleri bir hayli rahatsız ve tedirgin et- ti.

3000'e yakın yurtseverin katıldığı ve hep bir ağızdan «faşizme ölüm, halka hürriyet», «ülkeler bağımsızlık, milletler kurtuluş, halklar devrim isti- yor», «milletler özgür, halklar birlik olmalı», «Yusuf, Hüseyin, Deniz, faşizmi ezeriz», «Sinanlar ölmez» ve benzeri sloganların atıldığı gecede Sinan'ın, Kadir'- in, Alpaslan'ın büyük portreleri salonun dışına asıl- dı. Atılan sloganlar Amasya'nın dağların arasında bulunmasından bütün şehirde yankılar yaptı. Bu durumdan tedirgin olanlar, polis ve jandarma kuv- vetlerini salonun etrafına yığdılar. Gece'de marşlar,

şlrlr ve ağıtlar söylendi. Ve ertesi gün TÛM-DER kapatıldı. Daha sonra Ankara'dan gelen TSİP'li revizyonistler, TÛM-DER'i kapattırdıkları için yöneticilere ve diğer yurtseverlere küfürler yağdırdılar. Yurtseverler de bu revizyonist ve sosyal-faşist karakterli kişilere anlayacakları dilden konuştular. Bu, revizyonizmin Amasya'daki hakimiyetinin sonu idi. Tecrit olan revizyonistler şimdiki harıl harıl kulis faaliyetini sürdürmekle meşguller.

Bizler Amasya'lı yüksek öğrenim gençleri olarak, yurtsever TÛM-DER'li arkadaşlarımızla her zaman omuz omuza olacağımızı, onları haklı davalarında sonuna kadar destekleyeceğimizi bildiriyoruz.

FAŞİZME ÖLÜM HALKA HÜRRİYET!

KAHROLSUN ABD EMPEYALİZMİNİN HEGEMONİYASI VE RUS SOSYAL EMPERYALİZMİN YAYILMACILIĞI

KAHROLSUN REVİZYONİZM!

YAŞASIN TAM BAĞIMSIZ VE BLOKSUZ TÜRKİYE!

İST. AMASYA'LI YÜKSEK ÖĞR. ÖĞRENCİLERİ

DİRENİŞ Dergisi'ne,

Hacettepe Üniversitesi öğrencisi Fevzi Aslan-
soy 18 Mayıs 1976 günü faşistler tarafından vurularak öldürüldü.

Suruç halkı ve tüm yurtseverler şehitlerini bağırarak bastılar. Suruç halkı, çevre il ve ilçelerden gelen yurtseverler, devrimciler emniyet amirinin ve kaymakamın bütün engellemelerine rağmen Fevzi yoldaşlarına karşı son görevlerini yaparak şehitlerini toprağa gömdüler. «Faşizm bira bımra, bıraye Fevzi namıre, Kurdare azadi, katil iktidar» sloganları ile gömülen Fevzi'nin mezarı başında kürtçe ve türkçe konuşmalar yapıldı. Arkadaşları onun yiğitliğini kararlılığını, Kürt ulusunun bağımsızlığı, Kürt ve türk halklarının birliği uğruna verdiği mücadeleyi anlattılar.

Suruç halkının, yurtseverlerin, devrimcilerin en doğal hakkı olan cenazelerini kaldırmalarından sonra polis ve jandarmalar halka saldırıp sokaklardan, kahvelerden, lokantalardan topladıkları 94 kişiyi emniyete götürdüler. Emniyette cenazeye katılanlara insanlık dışı, faşist baskı ve işkenceler yaptılar. Suruç emniyet amiri Suat «Burada kanun manun yoktur, orman kanunu vardır. Ben Demirel'in hemşerisiyim, beni buradan kımse alamaz» diyerek Urfa'dan gelen faşist polislerle birlikte polislerini yurtseverlerin üstüne saldırttı. Ancak işgal kuvvetlerinin yapabilecekleri işkenceler ve hakaretler yapıldı. Faşistler enselerde sigara söndürdüler, sigara çiğnettiller, ağızlara yüzlere tükürdüler. Hakim sınıfların uşakları devrimcilerin vücutlarını çürük,

yüzlerini gözlerini şiş içinde bıraktılar. «Yahya Demirel çocuktur, bir çocukla ne uğraşıyorsunuz» diyenlerin eli kanlı uşakları yaşları 12-15 arasındaki çocuklara işkence yaptılar.

Gericil hakim sınıfların temsilcileri Suruç belediye başkanını da yanlarına alarak ortak hareket ediyorlardı. Polislerden biri şöyle diyordu: «Yemeğimiz belediye başkanı gönderecek.»

94 kişi tuvalette, nezarete ve bir odada balık istifi şeklinde fasılalarla işkence yapılarak 24 saat bekletildiler. Suruç emniyet amirliğinin bir sürü iftirası da dosyalara eklenerek Diyarbakır D.G.M.'ye gönderildiler. Yapılan baskılar Kürt ulusu üzerinde sürdürülen milli zulmün bir parçasıydı. Ve bu yıllardır sürmekteydi. Halk cenazelerine sahip çıkamıyordu. Evlatlarına işkence edenlerden hesap soramıyordu. Ancak birgün mutlaka hesap soracaktır.

Tutuklanan yurtsever devrimciler halen Diyarbakır cezaevinde bulunmaktadır.

**CEZAEVİ TUTUKLULARI
DİYARBAKIR**

DİRENİŞ Dergisi'ne,

MUĞLA'DA FAŞİZMİ LÂNETLEME TOPLANTISI YAPILDI

16 Mayıs 1976 tarihinde Muğla ilinde yapılan «faşizmi lânetleme» toplantısı halk tarafından büyük ilgi gördü. Muğla ilinde bulunan demokratik kuruluşlardan TÖB-DER, Maden-İş sendikası, Muğla Lokal Başkanlığı, YSE-İş Sendikası, Anadolu Basın Birliği, Muğla Demokratik Devrimci Kültür Derneği ve CHP gençlik kolları tarafından düzenlenen toplantıda faşizmin en geniş tahlili yapılmış, yurttan ve Muğla'da uygulanan faşist baskılar bir bir ortaya dökülerek protesto edilmiştir. Her kuruluştan birer temsilci konuşmuş, bugünkü iktidarın anti-demokratik uygulamalarını teşhir etmiştir. Halk konuşmacıları sık sık keserek devrimci sloganlar haykırmıştır.

TÖB-DER Muğla şubesi adına konuşan Ticaret Lisesi öğretmenlerinden Dursun Şahin Muğla ve havalisinde usulsüz atamaları, sürüldükleri yerleriyle bir bir belgelemiş; faşist uygulamaları teşhir etmiştir. Gerçeklerin dile getirilmesinden memnunkluk duyan halk, bu yurtsever öğretmeni uzun uzun alkışlamıştır. Ancak Dursun Şahin arkadaşımız bir gün sonra (17 Mayıs 1976) tarihinde bakanın emri ile valilik tarafından açığa alınmıştır.

Dursun Şahin arkadaşımız en kısa zamanda görevine verilmelidir.

Kahrolsun faşizm!

Yaşasın devrimcilerin bağımsızlık ve demokrasi mücadelesi!

**Ercan Meteriz
Fethiye**

Geçen sayılarda yayınlanan konulardan seçmeler

1. Sayı (KASIM)

- Enver Gökçe'den şiirler
- «Halkın Sesi ve Aydınlik» dergilerini uyarıyoruz
- Faşizm, İspanya'da ve bütün dünyada bir gün mutlaka yıkılacaktır
- Yılmaz Güney idamları protesto etti
- Gelenekçilik, gerçekçilik, gelecekçilik
- Faşist baskılara son, 141-142'ye hayır
- Millîtan sanat nasıl olmalıdır?

2. Sayı (ARALIK)

- Faşist adımlara dikkat
- Devrimci düşüncenin doğuşu, gelişmesi ve Marksizm (1)
- Şah Turna ile bir sohbet
- Yöresellik, bölgesellik, ulusalılık
- Öğretmen, örgütlenme ve toplum
- Devrimin yolu

3. Sayı (OCAK) —DAVALI—

4. Sayı (ŞUBAT)

- Faşist saldırılar yoğunlaşıyor, birleşelim
- Yaklaşan tehlike: Sovyet Sosyal emperyalizm
- Çağı ve Sanatçı (1)
- İran'lı devrimciler «Halkın Sesi»ni eleştiriyorlar (2)
- Mayınlanmış caddeler
- Devrimci şiirimizin bir yapı taşı: ENVER GÖKÇE
- Âşık İhsânî ile devrimci müzik üzerine bir konuşma

5. Sayı (MART)

- Birleşme ve örgütlenme hangi temeller üzerinde olmalıdır?
- Kirler var ama arınacağız (Devrimci eleştiri-özeleştiri nasıl olmalıdır?)
- Sosyalist ülkelerde kapitalizme geri dönüş mümkün müdür?
- Çağı ve Sanatçı (2)

6. Sayı (NİSAN)

- Halkımız: vurgunculardan, işkencecilere mutlaka hesap soracaktır
- Talan var ha beyler, talan
- Siyasi örgütü yaratma mücadelesi ve tavrımız
- Revizyonizm, modern revizyonizm ve sosyal emperyalizm
- Sovyet sosyal emperyalizminin ve revizyonistlerin çirkin yüzünü Marksizm - Leninizmle açığa çıkaralım
- Alman devrimcilerinin Türkiye zindanlarındaki devrimci ve ilerici arkadaşlara açık mektubu
- Ölüm ticareti
- Doğan Lâstik İşçileri revizyonist sendika yöneticilerini teşhir ediyor

7. Sayı (MAYIS)

- Deniz'lerin, İbrahim'lerin, Mahir'lerin mücadeleci ruhu kavgamıza önder olsun
- Deniz, Yusuf ve Hüseyin'in idam sehpasında söyledikleri son sözler ve son mektupları
- Ser verip sır vermeyen bir devrimci: İBRAHİM KAYPAKKAYA
- Revizyonizm, modern revizyonizm ve sosyal emperyalizm
- Kitlelerle birleşelim, proletarya partisinin inşası için üzerimize düşen görevleri yılmadan yerine getirelim
- Kahrolası diktatörler bu dünya size kalır mı?
- Timur Selçuk'la bir konuşma

8. Sayı (HAZİRAN)

- Yaşasın 15-16 Haziran'lar
- Tarih geçmişin herşeyini inkâr eden dönemleri asla affetmeyecektir
- Çin Halk Cumhuriyeti'nin dış siyaseti üzerine
- Kitlelerle birleşelim, proletarya partisinin inşası için üzerimize düşen görevleri yılmadan yerine getirelim
- Revizyonizm, modern revizyonizm, sosyal emperyalizm

NOT: ESKİ SAYILAR ÖDEMELİ OLARAK GONDERİLİR. TEK DERGİ İSTEKLERİNDE PUL GÖNDERİLMESİ RICA OLUNUR.

Özgürlük için
Direnis

Ölenler

Döğüşerek öldüler

Güneşe gömüldüler.

Vaktimiz yok onların matemini tutmaya !

Akın var

Güneşe akın !

Güneşi zaaptedeceğiz

Güneşin zaptı yakın !